

A MURIT NICOLAE PENESCU

Ne-a părăsit un vrednic român, ce nu va putea fi înlocuit ușor. Nicolae Penescu, ivit în plaiurile descălișătorilor din Țara Românească, a fost de două ori rănit în războiul desrobirii și de două ori decorat. A făcut studii în țară și apoi la Paris, unde a luat doctoratul în drept și științe politice. Întors în țară, s'a dus direct la Maniu și i-a exprimat dorința de a activa sub directivele sale. Această primă orientare e semnificativă. El nu s'a alăturat unui om politic din regiunea sa, cum ar fi fost obișnuit, ci unui luptător din altă provincie. Nu subsista la N. Penescu nici cea mai ușoară umbră de regionalism. Pentru el toți românii erau fiii acelui popor. Spiritul de unitate era deja prezent în sângele său și nu-l va părăsi niciodată. Dar ceea ce-l mâna spre Maniu era și omul. Îl atrăgea corectitudinea, spiritul său de sacrificiu. Era impresionat de tenacitatea calmă a lui Maniu, de puterea lui de răbdare, de abilitatea cu care știuse să se strecoare printre cursele stilatei și rafinatei diplomații imperiale. Se simțea alături de omul ce știa să unească toleranța cu decizia intransigentă, ce ducea o politică non-violentă dar câștigase bătălii consecutive. Era desigur o identitate de caracter între cei doi oameni, o similitudine de aspirații. Era și N. Penescu adeptul unei democrații autentice, respectoasă de drepturile omului, protectoare a demnității omenești; o democrație în care nu se măsluiesc urnele și nu se târguesc credințele. Era și el partizanul apropierei de Occident, de Europa Centrală, al îndepărtării de un Orient ce lăsase urme dureroase. Accepta și el ideile pe care se mișca Maniu și recomandate tineretului. Erau idei pe care și le însușise și Mihalache și pe baza cărora se făcea școală tinerilor, anume: morală creștină, dreptate socială, ideea națională și democrația. Aceste idei aveau să apropie mult două generații atât în lupta de rezistență din țară, dusă contra năvălitorilor, cât și în străinătate, în cadrele Consiliului Național. Un accent pus pe morală în politică, ceea ce era considerat ca esențial.

În general politica și morală se îmbină greu în viașa publică. Cei ce-o încearcă trebuie să se pregătească de suferință. Maniu însă n'a pregetat să practice morală în politică. A scăpat teafăr din înfruntarea cu un imperiu puternic, a scăpat neatins din ciocnirea cu regele despot, a supraviețuit și ostilității Axei, dar a căzut în năvala sovietică. N'a cedat o fărâmă din drumul comandamentelor etice. Cei ce l-au urmat au înfruntat aceleași primejdii. Unii au mers spre moarte, mai ales cei ce său opus Sovietelor, sau au umplut temnițele. Nicolae Penescu a înfruntat și el aceleași năpaste, dar a avut norocul să scape cu viață. Un destin indulgent, ce-l va ajuta să îplinească alte misiuni.

În desfășurarea acțiunii politice, N. Penescu a dat lui Maniu și partidului un concurs serios. El a fost ales, pentru calitățile sale deosebite, secretar general al partidului, o funcție esențială. Maniu îl aprecia mult. În procesul ce-l ducea spre moarte, întrebând de președintele tribunalului ce crede despre acuzatul Penescu, el a răspuns: "Am cea mai bună părere. Este un om foarte înzestrat, cu un frumos caracter și o excepțională putere de muncă. Pentru aceasta, de când l-am cunoscut, m'am atașat de el cu toată inima și toată încrederea".

De tânăr încă, N. Penescu a luat-o pe calea riscurilor, când era vorba de apărarea cauzelor mari. A ocolit setea de putere și onoruri, setea de bogăție. A refuzat să meargă cu Carol, cum au făcut-o alții, și a rămas cu Maniu și Mihalache. Era tânăr pe atunci, dar a respins tentația. A fost numit ministru într-o neagră perioadă de revărsare asiatică. S'a opus despotismului sovietic, de aceea nici n'a rămas în funcție decât foarte puțin, trăgând și pe primul ministru, generalul Sănătescu, spre demisie. A fost atacat de echipele organizate de ocupant și de slujitorii săi; rănit serios, a fost transportat la spital, iar doi dintre însoțitorii săi au fost uciși. Arestat apoi alături de Maniu și alți fruntași ai partidului, a fost schingiuit, înfometat, umilit, ca toți cei ce-au trecut prin mâinile teroarei. A făcut 14 ani de celulă individuală și 3 ani de Bărăgan. Eliberat după



aceste suferințe, a reușit să treacă în Franța, datorită intervenției unor colegi de universitate, francezi, și generalului De Gaulle.

Șirul loviturilor nu s'a oprit nici după ce-a trecut peste hotare, și în Franța l-a urmărit furia ocupanților, cari au urzit un atentat contra lui. Explozivele i-au rănit fața și i-au spart un timpan. A primit tot timpul amenințări, prin telefoane, prin scrisori. Până n'a părăsit viața n'a avut liniște. Doar cu câteva zile înainte de-a intra în semnele ce arătau că sfârșitul se apropie, a primit cele mai odioase amenințări, spunându-i-se c'a scăpat la primul atentat, dar cel ce va urma în scurtă vreme îi va fi fatal. Amenințările nu l-au oprit din activitate, ci din contră îl stimulau. A fost atacat în Exil și de români, unora de unii ce trecuseră și ei prin temnițe și dureri. Nu le-a răspuns niciodată, dar era îndurerat de ceea ce vedea, de boala fragmentărilor. Avea o altă concepție despre viața publică, ca să se preteze la atacuri sau denigrări. A trecut peste vicii lăsate de moșteniri istorice și a întins mâna unora, deși loviseră.

Viața lui N. Penescu a fost lungă. A trăit 87 de ani, cu toate asprimitile înfruntate. Se vede și din asta energia lui deosebită. Din tot ce a făcut, poate că cea mai importantă acțiune e cea dusă peste hotare. Acțiunea din țară era un adaos la opera lui Maniu sau Mihalache, ceva acoperit de marea personalitate a Președintelui. Ce-a făcut în străinătate era operă personală, inițiată de el, de importanță pentru lupta națională. El a pus bazele Consiliului Național, menit să strângă forțele vii ale Exilului. Era nevoie de-o reprezentanță românească, ieșită din voința generală, nu din combinații de umbră, îndepărtate de inima țării. Pentru prima oară în Exil se făcea o încercare democratică, o chemare a tuturor, fără deosebire de credințe. Au fost invitați toți să-și dea concursul, partide sau independenti. Toată suflarea românească, toți fiii țării. N'au venit toți, dar destui ca să se poată face ceva ce dădea speranțe. Scepticismul unora a fost învins după decenii de încercări nereușite. Peste toate piedicile, și manevrele, Consiliul s'a creat. El avea și are aderenți în țări și continente. Nicolae Penescu a muncit mult la realizarea lui. Deși înaintat în vârstă, nu se deosebea de cei mai tineri. Avea o energie și credință ce făceau bucuria colaboratorilor. El a animat până la ultima suflare unitatea românească. Pentru aceasta făcea deplasări obositoare, scria pretutindeni, compunea articole, studii, cărți, și nu se plângea niciodată.

O parte din Exil, o bună parte, s'a alăturat acțiunii. Alții i-au dat concursul. Opera înainta satisfăcător, învingând adversități, lipsă de fonduri, distanțe și alte inconveniente. Desigur, totul era în facere, încă neatins finalul. Trebuiau însumate alte forțe existente. Dar poarta rămânea deschisă și speranțele asemenea. Au venit și zdruncinări neașteptate, ce n'au putut risipi ceea ce s'a clădit cu multă trudă și curățenie, nu numai de către inițiator dar și de cei peste o sută de aderenți. Parcurgând lista consilierilor se vede că aceștia nu sunt oameni ce pot fi clătinați ușor. Sunt în Consiliu fețe bisericești, ce-au servit și servesc altarele; sunt luptători cu zeci de ani de temnițe, cari n'au tremurat în fața teroarei; sunt oameni de condei ce nu și-au îndoit niciodată șira spinării; oameni ce s'au distins prin caritate, sau și-au luat pâinea de la gură ca să ajute pe semenii lor.

N. Penescu a fost un exemplu, dar el n'a fost singur. L-au ajutat persoane din toate partidele, de toate credințele, și alții ce n'au aparținut partidelor. El n'a dorit niciodată prezidenții, cum nu dorise nici bogății în viață. L-au urmat români ce i se asemanau. Cei rămași sunt la fel, de aceea Consiliul Național va viețui. Unii l-au văzut destrămat, alții o cred acum, după dispariția inițiatorului. S'ar putea să greșască. Consiliul are șanse să trăiască, cei ce-l compun nu sunt din speța dezertorilor. Apoi vor veni și alții, buni români, ce nu vor lăsa distrugerii ceva atât de necesar și construit cu atâtea sacrificii.

Nicolae Penescu ne-a părăsit. Ultimele sale cuvinte le-a adresat neamului pe care l-a iubit și pentru care s'a străduit toată viața. Îl voiă unit, scăpat de blestemul vanităților. Noi îi vom continua acțiunea, departe de orgolii sterpe, de foame de onoruri, sau alte interese decât salvarea neamului nostru. Și, pe acest drum de modestie și desinteres, credem în reușită.

Horățiu Comănicu

#### LA MOARTEA LUI N. PENESCU de George Filip

La moartea bardului se cade să fie liniște deplină.  
Vicleanul timp pe încă unul din luptători ni l-a răpus.  
Aprindeți lumânări! Aprindeți!... s'avem lumină din lumină  
Și doar istoria și timpul să spună câte-ar fi de spus.



Stegar, pe bățătura Țării s'a obosit pentru UNIRE,  
De-aceea astăzi tricolorul îl poartă'n brațe spre mormânt.  
Să ne unim în clipa tristă în cugete și în simțire,  
Eroi au fost, eroi sunt încă pe-al ROMÂNIEI sfânt pământ.

Nu plângeți voi, că nu cu lacrimi vom rupe lanțurile'n Țară.  
În pribegia noastră neagră, idei să împlinim, idei!  
Sperjurii moscoviți, cu torțe, din glie să-i gonim afară  
Și Maicii-României să-i punem spre devenire un temei.

Du Doamne trupul lui cu Tine spre lumea ce Ți-o știm divină.  
El a luptat cât sta'n puterea și'n firea unui luptător,  
De-aceea fruntea lui înaltă e'ncoronată cu lumină  
Și-acum când pleacă'n veșnicie el urcă demn spre viitor.

Să-i fim urmași, să fim cu Țara, cu Țara noastră care plânge,  
Acum când Neamul are foame de pâine și de luptători.  
Românul își îndoiaie trupul, dar niciodată nu se frânge,  
Și'n lupta noastră doar Unirea ne va numi biruitori.

Bătrâne bard, în lumea'n care toți voievozii dorm pe scuturi,  
Să nu le spui că Țara geme și'n stema ei rânjesc strigoi.  
Tu să le spui că pe morminte le-așternem veșnice săruturi  
Și noi vom ști, când Țara strigă, ca ei să devenim eroi!

&& Marți după amiază, 9 Martie, a avut loc în biserica ortodoxă a Românilor liberi din Paris slujba înmormântării celui ce a fost Nicolae Penescu, oficiată de preoții Boldeanu, Domitriu, Târziu și mons. Cosma. Deși în zi de lucru, o sumă de români au ținut să fie prezenți la tristul rămas-bun. Am notat astfel, în afară de familie, pe dna și dl Sergiu Grossu, Horia Comănicu, dna col. Tomoroveanu, dna și dl Indrieș, Popescu-Mehedinți, ing. Morcov (Germania), Vasile Florea (Roma), dna Maria Brătianu, N. Guguianu, P. Vălimăreanu, Radu Atanasiu, N. Mioc, Zamfirescu, Barbăneagră, Radina, Cazaban, Lupașcu, Perifan, Păsăreanu, Șerban, Nacu, Corneliu Crișan, etc. Au rostit cuvântări dnii Cicerone Ionițoiu, Al. Rădulescu, Miloe și pr. Boldeanu. Înnumarea s'a făcut în cimitirul Père Lachaise. Păr. Domitriu a spus o rugăciune, s'a cântat Veșnica Pomenire și Pe-al nostru steag. Dl George Filip a recitat versurile sale ocazionale, publicate mai sus.

&& În Sâmbăta Rusaliilor "catolice", 29 Mai 1982, prima zi liberă după Ziua Eroilor (Înălțarea, la ortodocși), va avea loc la ora 13 la Soultzmatt (Colmar), din inițiativa unor buni români, oficierea de către părintele D. Em. Popa a Sf. Liturghii și a unui parastas la Cimitirul Militar Român, unde zac vreo 700 de soldați căzuți în primul război mondial. Această ceremonie se va perpetua an de an. E invitată toată lumea refugiului românesc.

&& La pagina Bisericii dintr-o foarte bună publicație se spune de Isus că "a fost un umilit și anonim tâmplar în Nazaretul Țidei, unde a trăit cu cei 4 frați și două surori. Fiind cel dintâi născut și, deci, cel mai mare (s.n.), trebuia să ajute pe Iosif, de asemenea tâmplar, spre a face față nevoilor cu întreținerea familiei". Descoperitorul acestor "adevăruri" nu e un teolog, ci un "amator" în materie; dar publicația are, în bogatul ei personal de redacție, și câțiva preoți pregătiți, cari ar putea împiedica să apară într-o publicație, română și creștină, ceea ce nu apare nici în "Scânteia", ba nici chiar în "Adevărul" dela Tel Aviv; "adevăruri" coplex necunoscute maselor de creștini ce se succed de două mii de ani și "revelate" abia astăzi...

&& După "Borghese", în parlamentul francez sunt 140 deputați și 60 senatori francmasoni; că în total, parlament și guvern, sunt circa 250 de masoni, bașca cei din armată, magistratură, administrație; că vreo duzină dintre membrii guvernului sunt evrei sau căsătoriți cu evreice. Acum mai rămâne să știm câți dintre membrii guvernului din Tel Aviv sunt francezi.

&& Afirmă Ion Boieru, în "Cuvântul Românesc (Ian. 82), că "Omul este om, ca demnitate și idealitate, numai în măsura în care își fondează omenia pe valorile morale". Excelent! Dar, odată ajuns la această salubră constatare, care i-a fost urmarea practică? Cum a aplicat-o el la cazul șefului său politic? Căci vorbele, neurmăte de consecințe logice în atitudine, rămân simple.. palavre.

&& Comuna Coștei din Banatul înstreinat serbează 100 de ani de activitate teatrală, începută în 1882 cu "Munta țărănească" a lui Vasile Alecsandri.



- TUDOR, către vornicul Const. Samurcaș: "Ah! boierule, boierule!.. Umbli ca să pierzi țara întreagă pentru hatârul jefuitorilor prin vicleșugul cel sângeros care ai umblat dumneata a-l face prin dare de bani, asupra mea și asupra ticălosului norodului românesc, dintr'al cărui sânge o sută de ani sunt de când se hrănește tot neamul boieresc-fanariot". (28 Ian. 1821)

- ELENA VĂCĂRESCU, în testament: "Adevărata mea pasiune a rămas țara mea. Fără cămin, fără soț, fără copii, fără avere, trăind în exil, am început să iubesc România cu o pasiune care a năpădit toate clipele vieții mele, și căreia, timp de patruzeci de ani, i-am datorat toate emoțiile și bucuriile mele. Începând din 1895 nu am mai auzit, nu am mai văzut și respirat decât pentru țara mea, fără încetare". (Ian. 1947).

- REGELE FERDINAND pe front, la Răcăciuni, anunță soldaților votul obștesc și împroprietărirea: "Vouă, fiilor de țărani, cari ați apărat cu brațul vostru pământul unde v'ați născut, unde ați crescut, vă spun Eu, Regele Vostre, că pe lângă răsplata cea mare a izbândeii, care va asigura fiecăruia recunoștința neamului nostru întreg, ați câștigat totdeauna dreptul de a stăpâni într-o măsură mai largă pământul pe care v'ați luptat. Eu, Regele Vostre, voi fi întâiul a da pilda. Vi se va da și o largă participare la treburile publice" (22 Martie 1917)

LEGENDĂ A CĂUTĂRII DOMNULUI, culeasă în Gura Humorului

Colo'n sus spre răsărit	Da'n altar cine se vede,
E un pom mândru'nflorit.	Cine'ntrânsul oare șede?
Dar nu-i pom mândru'nflorit,	Șede Maica Preacurată,
Că-i o sfântă mănăstire,	În haine albe'mbrăcată,
Cu pereții numai fire	Și neconținut tot cată,
De aur și de argint	Doar ar da de fiul său
De sus și până'n pământ,	Și-al Domnului Dumnezeu.
Cu ferești de alămăe,	Că numa-un fiu a avut,
Cu ușile de tămăe	Și pe-acela l-a pierdut,
Și cu'n prea frumos altar	Și oricât ea l-a cătat
Cu prag de mărgăritar.	Nicăeri de el n'a dat.

&& Sâmbătă 27 Februarie a avut loc, în Catedrala din Freiburg a Eparhiei Ortodoxe a Românilor liberi din Europa Centrală, plină de credincioși, cununia tânărilor Radu Constantin Miron cu dra Ruth Elisabeth Schade, oficialanți fiind mitropolitul Augustinos, Exarhul Patriarhiei din Constantinopol, părintele vicar, protoereul D. Em. Popa și doi preoți greci.

+ La 10 Decembrie 1980 s'a stins la București, în urma suferințelor îndurate, prof. Sterie Ficata, român din Macedonia, luptător naționalist.

+ La 27 Mai 1981 a murit în Argentina legionarul Vasile Olteanu, la 68 de ani.

+ La 28 August s'a stins, la B. Aires, Nicolae Teban, legionar din Corpul Muncitoresc. Avea 78 de ani.

+ La 8 Octombrie a murit, tot la B. Aires, la 81 ani, părintele Boris Ariciuc, bucovinean, care, pe lângă ucraineni, a servit și comunitatea română ortodoxă.

+ Marți 26 Ian. 1982 a murit, la Salzburg, Spiridon Neață, născut la Schitu Golești (Muscel). Studiile universitare le făcuse la Cluj. A lucrat, în vara anului 1936, în tabăra legionară din Călinești-Topoloveni. Din 1941 se afla "în lume", pe traseul generației sale de luptători: Rostock, Buchenwald, etc.

+ La 26 Februarie s'a stins, la Washington, părintele Anchidin Ușeriu.

\* Tot cam pe-atunci a murit, și tot în Statele Unite, legionarul Octavian Roșu.

+ La Melbourne a murit Vasile Pantea, ardelean, vechi refugiat.

+ Tot în Australia s'a stins, la Sydney, Domnica Nimigeanu, icoană a dramei nord-bucovinene, cu respectiva deportare în Siberia, și apoi spaima fugii, cât mai departe de neomenia interpretilor lui Marx.

+ La Paris a murit la 4 Martie, la 87 ani, Nicolae Penescu, piteștean, descendent din vechi boeri de țară, fondator al Consiliului Național Român în Exil.

+ Joi 18 Martie a fost înmormântat la München, în cimitirul Waldfriedhof, ing. Ion Laboda, de 50 de ani, refugiat nu de mult, oficialanți fiind mons. Bârlea și pr. protopop D. Em. Popa, ajutați de dl Ion Cicală și de cor. După care, cei prezenți au mers la mormintele mons. Popan și Zăpârțan, pentru o scurtă rugăciune.

&& Duminică 24 Ianuarie, după Sf. Liturghie, la Köln, pr. D. Em. Popa a vorbit despre Unirea Principatelor. Pe aceeași temă a vorbit d.m., la adunarea din restaurantul românesc Misăilă, dna prof. Elisabeta Popescu. -



ÎN CĂUTAREA UNEI FORME DE ORGANIZARE A EXILULUI ROMÂNESC

Găsim în "Cuvântul Românesc" pe Ianuarie 1982 scrisoarea unui cititor din Canada, Dl Alex. Constantinescu, de interes pentru exil. Iată ce scrie dsa: "Constatăm, scriem, dar soluții nu dăm. Din când în când în ziar apare un îndemn.. Ziarul a fost neclar și este încă atunci când se referă la organizații românești în lumea liberă. Care e (sau care sunt acelea), C.N.R. din Franța, C.N.R. din Statele Unite, Congresul Național Român, Liga, Uniunea, sau mă rog, care? În ultimele luni au venit o mulțime de români, care sincer vă spun, sunt complet dezorientați. Mulți dintre noi dorim să ne încadrăm într-o organizație care luptă contra comunismului... De aceea îi condamn pe toți care n'au fost în stare să dea naștere unei organizații puternice naționale care să cuprindă năzuințele românilor de pretutindeni. O atare organizație, indiferent de numele ei, să-i zicem C.N.R., ar trebui să aibă următoarele caracteristici..". Dintre ele reținem pe prima și pe a patra din condițiile la baza organizației naționale: "să fie net anticomunistă (s.n.), și "să lupte pe toate căile pentru a obține acces la un post de radio adresat Românilor din România. Acest lucru este vital în privința informării fraților din țară". Cum vedem, în cugetul celor noi veniți, ca și în acel al veteranilor Exilului Național, prima condiție a unei adevărate organizații naționale este un net anti-comunism. Ei nu consideră ca națională o organizație care o scaldă cu un gen de "anti-comunism" echivoc și permisiv.

Noii veniți sunt în adevăr dezorientați. În scrisoarea publicată în "Cuvântul Românesc" bunăoară, dl Constantinescu face o deosebire între C.N.R. din Franța și C.N.R. din Statele Unite, după ce le pune în același rând cu "Congresul Național Român", cu Liga și Uniunea din Statele Unite. Dar CNR din Franța, adică din "Europa de Vest și de Sud", CNR din Europa Centrală și de Nord, cât și CNR din America de Nord și de Sud, alcătuiesc împreună Consiliul Național Român, cu sediul central la Paris. Mai departe, titlul exact nu este "Congresul Național Român", ci, mult mai ambițios, "Congresul Mondial Românesc", după modelul evreesc. Acesta însă nu există încă, ci se află de vreo doi ani în stare de proiect.. "Liga" și "Uniunea" nu sunt organizații de Exil, ci ale vechilor Români-Americanii. Așa deci, dintre cele numite în scrisoare, organizație de Exil pentru Românii de pretutindeni rămâne numei Consiliul Național Român, pe scurt CNR. Spre el, cel puțin ca titlu, pare să încline și autorul scrisorii din "Cuvântul Românesc".

Înviniurile aduse de noii veniți sunt în parte îndreptățite, în parte, nu. Îndreptățite fiindcă nu am ridicat încă "o puternică organizație națională". Mai puțin îndreptățite, căci și Dumnealor, noii sosiți, "constată, scriu", dar soluții nu dau. Cele patru condiții bunăoară, enunțate în scrisoarea citată, nu sunt soluții ci deziderate, juste desigur, ba chiar indispensabile pentru eficacitatea unui adevărat organ reprezentativ românesc. Dar autorul scrisorii nu ne spune ce trebuie să facă organizația românească pentru a deveni atât de puternică încât să realizeze aceste deziderate și guvernele occidentale în rând cu ONU să-i recunoască același statut internațional ca organizației lui Arafat.

Despre organizația românească care să cuprindă năzuințele Românilor de pretutindeni și despre "Ce e de făcut", am mai scris noi și vom mai scrie, dar nu aici și acum. Importantă este azi dorința noilor veniți cât și a elementelor active mai vechi de a se încorpora în consensul majorității Exilului, într-o organizație națională la dimensiunea conjuncturii internaționale. Față de această tendință de a pune ordine, diferite grupuri și grupulețe de inițiative caută forme de organizare a Exilului Românesc. Cum diaspora românească e răspândită în atâtea țări pe atâtea continente, sistemul cel mai adecvat de organizare este acel federal. Datorită acestei conveniențe, sunt anunțate atâtea constituiri de "federații" în Exil. Asistăm la o adevărată goană după "Federații" în vederea încadrării politice a Exilului Românesc. Așa "Congresul Mondial Românesc", proiectat de dnii Rațiu și Coste, preconizează federalizarea diferitelor Asociații Românești. La fel "Federația" proclamată pe neașteptate de Dl Câmpeanu de curând. Această inițiativă subită, a cam tăiat, fie zis în treacăt, picioarele mesei dela care trebuia vestit Congresul Românilor de pe mapamond. În sfârșit, în Statele Unite un alt proiect sondează alte predispoziții la "federalism".

Dar toate aceste inițiative și intenții desconsideră nuanța în practică dintre federal și federativ în Exil. Ele trec peste deosebirea dintre Federația diferitelor Asociații existente și organizarea pe secții în diferite regiuni a unei noi entități, cu membri recrutați individual și nu în bloc. În sistemul federativ, Asociațiile își păstrează independența de acțiune și consimt după bun plac



la propunerile unui Comitet Central. Ele au dreptul de veto în practică și una poate oricând bloca o acțiune, chiar dacă toate celelalte sunt de acord. În sistemul federal aplicat la Exil, o secție are o anumită libertate de inițiativă când nu contrazice scopurile generale. Ea este însă supusă liniei comune, stabilite de majoritatea democratică a întregului organism. Într-o Federație de Asociații, meritele uneia dintre ele rămân numai pe seama ei. În sistemul federal pe secții, meritul uneia se resfrânge și asupra celorlalte regiuni.

Astfel un model de sistem federal pe secții este Consiliul Național Român. Partidele constitutive s'au resorbit într'un întreg. În sânul Consiliului Național nimeni nu se comportă ca membrul unui partid. Toți laolaltă cu independenții majoritari, se orientează în spiritul Consiliului Național. Așa deci CNR constituie forma adecvată de organizare a Exilului Românesc, și nu Federațiile de Asociații năzuroase, generatoare de confuzii, contradicții, conflicte și până la urmă de anarhism și de imobilism.

Dar de ce atunci CNR nu a excelat în acțiune până acum? Pentru mai multe rațiuni. Hărțuit din toate părțile, rătăcit de un "intermezzo" confuz cu Regele Mihai, lipsit de coerență, el n'a dat atenție la "ce e de făcut". Memorande despre oprimarea popoarelor din Europa de Est, suplici despre răutatea regimurilor comuniste, scrisori de lamentare, deschise sau închise, către maimarii lumii, proteste indignate la Conferințe și Instituții, europene și mondiale, sunt bune și ele, drept "satisfacții de dosar", ca să zicem așa. Dar toate aceste demersuri pot fi efectele nu baza unei adevărate acțiuni. "Ce e de făcut" înseamnă altceva decât intervenții de suprafață fără baza solidă a unei organizații cu rădăcini naționale adânci. Prin "Ce e de făcut" se înțelege elaborarea și punerea în practică a unei doctrine, a unui program, a unei scheme și a unei tehnici de acțiune în serviciul intereselor superioare românești, încât să acrediteze organizația pe plan național și internațional. Această misiune poate s'o preia mai întâi o Secție-Pilot, pentru ca apoi s'o extindă și să împingă la mișcare întreg Consiliul Național cu toate secțiile lui. Cât despre "Ce e de făcut", răspunsul este de pe acum în curs.

M. F. Enescu

&& Membri ai Academiei Pontificale de Științe, în mare parte premii Nobel, au pornit în Decembrie să ducă șefilor dela Casa Albă, Moscova, Londra, Paris, Calcuta, Peking și Națiunile Unite un mesaj al Papei, în care se spunea între altele: "Dacă o armă nucleară de un milion de tone ar exploda în centrul unui oraș de 2 milioane de locuitori, ar rezulta, după calcule, distrugerii pe o rază de 180 km patrați, 250.000 de morți și 500.000 grav răniți". Îngrijirile medicale ar fi inutile, căci numai unul la sută dintre răniți ar putea fi internați în spitale. "Comunicațiile, aprovizionarea cu hrană și apă ar fi complet întrerupte. În primele zile, nimeni n'ar putea, fără riscul radiațiilor mortale, să se aventureze în afara clădirilor pentru a duce ajutoare. Dezagregarea socială după un asemenea atac ar fi de neînchipuit... Solul și pădurile, ca și animalele, ar fi contaminate pe immense regiuni". La 15 Decembrie, exact în clipa când mesajul era înmănat lui Brejnev, Lech Walesa era întemnițat la Skolimow, lângă Varșovia...

&& Maiza Tereza, premiata Nobel, aceea minunată bătrână din Iliria, soră catolică, care a luat sub umana ei protecție pe oropsiții din Calcutta, - a dat de curând un fel de circulară, prin care anunță numeroasele cercuri de prieteni și persoane de bine să nu-i mai trimită bani, pentru că deocamdată are destui și, după ce i-o cheltui pe aceștia și o avea iarăși nevoie, o să-i anunțe. E incredibil! Cu gesturi de o asemenea noblete nu eram deloc obișnuiți. Și vrem din toată inima s'o imităm. De aceea cititorii noștri să răsfloiască și mai atent paginile "Vetrei", poate vor găsi vreun anunț că "s'a ajuns", că nu mai are nevoie de ajutorul lor...

&& Vorbind, în "Amintirile" sale, de corupția exercitată de Nemți în timpul neutralității României, I. G. Duca arată, în vol. II, că pe listele (de plată) "Gunther", descoperite de poliție, nu se găsea niciun singur membru al partidului liberal, ci "singuri doi gazetari evrei care scriau la 'Viitorul' și la 'Independența', doi nenorociți scribi", pe nume Grosman și Johnson, "pe cari i-am dat imediat afară de la ziarele noastre".

&& Biblioteca Română din Freiburg a avut, de Bobotează, obișnuita reuniune de amici. Pr. D. Em. Popa a sfîntit încăperile, iar scriitorul sas Andreas Birkner a vorbit despre sărbătorile Crăciunului. Muzicianul șvab Robert Sladek a executat cu o echipă de elevi ai săi (un ungur și două nemțoaice), muzică de Beethoven, Bach și Dvorak. Totul terminat în voioșia unui pahar de vin. -



CALENDAR NAȚIONAL

- 1 Ian.1432: Moare Alexandru cel Bun.E îngropat la Bistrița.  
1 Ian.112: Traian inaugurează, la Roma, forul ce-i poartă numele.  
1 Ian.1937: Ion Moța, vicepreședinte al partidului "Totul pentru Țară".  
2 Ian.1902: Se naște, la Poiana Sibiului, Corneliu Georgescu.  
6 Ian.1802: Se naște, la Târgoviște, Ioan Heliade Rădulescu.  
6 Ian.1862: Doamna Țării înființează la București, pentru copiii orfani, azilul ce-i poartă numele: "Elena Doamna".  
6 Ian.1872: Moare Ion Heliade Rădulescu, la Târgoviște.  
6 Ian.1982: Papa Ioan-Paul II consacră pe Monseniorul Traian Crișan, în Bazilica Sf.Petru din Roma, ca arhiepiscop de Drivasto.  
7 Ian.1897: Se naște, la Iași, Ionel Teodoreanu.  
7 Ian.1907: Se sfințește Capela Română Ortodoxă din Viena.  
9 Ian.1792: Pacea dela Iași mută granița Rusiei de pe Bug pe Nistru.  
10 Ian.1907: Grecii ucid în Macedonia pe bătrânul dascăl român Furcianu.  
11 Ian.1942: Av.Octavian Metea vorbește la Timișoara despre "Românii din Valea Timocului".Pe aceeași temă va vorbi, apoi, la Caransebeș și Reșița.  
12 Ian.1907: Grecii ucid pe proprietarul școlii române din Giurmaia(Macedonia).  
13 Ian.1937: Cad la Majadahonda, în luptă contra comunismului, Moța și Marin.  
16 Ian.1832: Se înființează, la Iași, Arhivele Statului.Director, Gh.Asachi.  
18 Ian.1907: Bande grecești atacă pe elevii Liceului român din Bitolia(Maced.).  
19 Ian.1352: Moare Basarab I, întemeietorul Țării Românești.  
21 Ian.1852: Se naște, la Apa(Satu Mare), Vasile Lucaciu.  
23 Ian.1902: Se naște Vladimir Streinu, critic, poet, eseist. + 1970.  
30 Ian.1852: Se naște, la Haimanale(Prahova), Ion Luca Caragiale.
- Febr.1572: Începe domnia lui Ioan Vodă cel Cumplit.  
2 Febr.1842: Căpitanul Gh.Rucăreanu din Câmpulung trimite lui Gh.Bariț, redactorul Gazetei Transilvaniei din Brașov, o listă de "prenumeranți"(abonați): conțopistul Mihai Micescu, episcop Samoil Sinadon, pitar N.Chirculescu, D.Scărlătescu, Antim economul dela mănăstirea Câmpulung și doctor Teodorache Casia.  
2/12 Febr.1882: Moare la Petersburg, unde fusese trimis la 16 Febr.1866 în calitate de consul al Americii, gen.Gh.Pomuț, ardelean, refugiat după revoluția din 1848 în St.Unite, unde, la 1861, ia parte la războiul de secesiune.  
3 Febr.1842: Moare la Budapesta învățatul macedo-român Mihail Boiagi.  
3 Febr.1807: Moare "răsvrătitul" turc Pasvan-Oglu(Pasvante).  
3 Febr.1907: Bande grecești ucid pe un Gheorghe din Zihna și incendiază, lângă Veria, stănilile lui Hagigogu: 5 ciobani masacrați, 2 răpiți, 2895 oi arse de vii.  
8/21 Febr.1907: Începe, la Flămânzi(Botoșani), răscoala țăranilor.  
9/21 Febr.1802: Se naște, la Oradea, din părinți armâni, Emanuil Gojdu.  
9 Febr.1917: Moare, la Geneva, Aurel C.Popovici.  
10 Febr.1902: Se naște scriitorul Anton Holban.  
10 Febr.1947: Tratatul din Paris confirmă raptul Basarabiei, Herței, Bucovinei.  
11/23 Febr.1882: Se naște compozitorul Gh.Cucu. + 24 Aug.1932.  
12 Febr.1902: "Vlaicu Vodă" în premieră la Teatrul Național din București.  
12 Febr.1907: Se naște, în București, Mircea Eliade.  
13 Febr.1937: Ion Moța și Vasile Marin înmormântați la Casa Verde(București).  
16 Febr.1917: Iese la Iași, în refugiu, ziarul "România".  
17 Febr.1862: Sfințirea bisericii "Sf.Paraschiva" din Cernăuți.  
19 Febr.1907: Pietro Mascagni dirijează un concert la Ateneu în București.  
20 Febr.1882: Moare, la 76 de ani, Moș Ion Roată.  
27 Febr.1882: În premieră, la Teatrul Român din Brașov, "Crai nou" de V.Alecsandri.  
27 Febr.1902: Moare Dr.V.A. Urechia.
- 1 Martie 1942: "Vă asigur de întreaga mea sollicitudine și grijă pentru populația română din Timoc", scrie mareșalul Antonescu societății "Tinocul" din București.  
3 Martie 1882: Se naște, la Topoloveni(Muscel), Ion Mihalache.  
4/16 Martie 1882: Se naște, în Craiova, Nicolae Titulescu.  
4 Martie 1962: Se înființează la Vârșeț, în Banatul înstreinat, "Societatea de Limba Română", sub președinția prof.Radu Flora.  
6 Martie 1957: Moare, la București, prof.C.Rădulescu-Motru, mehedintean.  
8 Martie 1937: Moare, la Chișinău, scriitorul Sergiu-Victor Cujbă, basarabean.  
9 Martie 1907: Izbucnește răscoala țăărăneasă în Muntenia și Oltenia.



14/26 Martie 1882: Ciprian Porumbescu, în "Gazeta Transilvaniei": "Și dacă este vorba de vreun componist pe care l-am studiat și-l studiez și acum, încă cu multă diligență, atunci îmi permit a spune că componistul acesta este însuși poporul nostru român".

15 Martie 1882: Moare Const. Bozianu, fost primministru sub Cuza-Vodă.

16 Martie 1957: Moare la Paris, la 81 ani, Constantin Brâncuși.

19 Martie 1907: Grecii schingiuesc, la Salonic, pe Vanghele și Toma Anastasiu.

19 Martie 1917: Se naște, la București, Dinu Lipatti, pianist și compozitor.

21 Martie 1602: Moare pribeag, la Innsbruck, Ștefan, fiul lui Petru Șchiopul.

25 Martie 1882: Sfințirea mirului, pentru prima oară, la Mitropolia din București.

25-26 Martie 1892: Se redactează, la Sibiu, faimosul Memorandum.

27 Martie 1952: Moare, la 82 ani, scriitorul I.A. Basarabescu.

28 Martie 1952: Enciclica lui Pius XII privind atrocitățile din România.

1 Apr. 1922: Apare "Apărarea națională", revistă bilunară, sub conducerea profesorilor A.C. Cuza și N.C. Paulescu; administrator, Fănică Anastasescu.

8 Apr. 1802: Se naște generalul Gh. Magheru, om politic.

9 Apr. 1882: Se naște cântărețul Gh. Niculescu-Basu.

10 Apr. 1907: Bande greceștiucid pe Vanghele Nicoleanu din Balcamen (Macedonia).

11/24 Apr. 1907: Moare preotul Simion Florea Marian, folclorist bucovinean.

Joi 12 Apr. 372: Regele Atanaric al Goților îneacă în apele Buzăului pe Sf. Sava zis Gotul. Avea 38 de ani. Tot în părțile noastre e martirizat, în aceeași zi, un Niceta, sau Nichita.

14 Apr. 1907: Grecii incendiază comuna românească Gramaticova: ard 110 case, școala și biserica română. La stânilor lui Bucovalea sunt ucise 600 de oi și capre.

15 Apr. 1482: Ștefan Vodă întărește pe pan Cozma ușar în satul Cobălia, "pe Nistru", "după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac".

16 Apr. 1822: Se naște, în orașul Suceava, mitropolitul Calinic Miculescu.

16 Apr. 1852: Se naște, în Câmpulung (Muscel), pictorul G.D. Mirea. + 12 Dec. 1934.

17 Apr. 1907: Greciiucid pe românul Nicolae Zarcada din Veria.

17 Apr. 1932: La alegerile dela Tutova, Garda de Fier învinge toate partidele.

21 Apr. 1882: Moare la București, la 37 ani, filosoful Vasile Conta.

22 Apr. 1967: Prințesa Ileana intră în monahism sub numele de Alexandra.

23 Apr. 1872: Se naște Nuși Tulliu, la Avdela.

26 Apr. 1462: Mohamed II pornește din Adrianopol contra lui Vlad Țepeș.

#### VINEREA PATIMILOR LA JILAVA (1950), de Remus Radina

E stranie Jilava în noaptea de aramă!

Din negrele cavouri, spre zări de foc mă cheamă  
Altarul, libertatea și dragostea de mamă.

Întins între schelete, în noaptea sfintei denii,  
Mă sting în catacombe, cum răposau mirenii,  
În vremea ntunecată a stîndelor milenii.

Tăceri de țintirime spre Golgota mă'mbie.  
Doar luna muribundă pătrunde în chilie,  
Să-mi picure în suflet lumini de veșnicie.

Târziu ascult prohodul, cu sfintele refrene.  
Și cum Te văd sub biciul urgiei pământene,  
Ți-aș duce, Doamne, crucea, ca Simon din Cirene.

&& De Drăgaică, 24 Iunie, sărbătoarea Nașterii Sf. Ioan Botezătorul, a apărut în Bosnia, pe un delușor deasupra satului Medjugorie, la 6 copii (4 fete și 2 băieți între 10-17 ani), Maica Domnului cu pruncul în brațe. Aparițiile au continuat vreo zece zile, pe la 6,30 seara. Sf. Fecioară le-a vorbit de pace, bazată pe frăție și libertate pentru toți; de necesitatea rugăciunii, a pocăinței, a postului, pentru a preîntâmpina mari suferințe. Autoritățile au combătut cu toată îndârjirea "vestea", dar copiii au mărturisit-o la fel de dărz, iar în 4 luni s'au perindat pe acolo peste un milion și jumătate de pelerini: catolici, ortodocși și musulmani.

&& În 1978, o comisie de 40 de savanți a examinat Sf. Giuulgiu ce se păstrează la Torino, ajungând în unanimitate la concluzia că el nu poate fi decât acela în care a fost înfășurat corpul Mântuitorului la îngropare. ("L'Homme Nouveau")



### UN ȚĂRAN AUTENTIC

Ion Mihalache s'a născut în anul 1883 pe plaiuri muscelene, în mijlocul unei țărănimii confruntată cu lupta pentru existență. A urmat cursurile Școlii Normale din Câmpulung dedicându-se educației, ridicării și afirmării țărănimii ca pătură socială majoritară. Tinerețea i-a fost luminată de temperamentul și inteligența scripitoare a lui Dobrescu-Argeș și de personalitatea lui Spiru Haret, preocupat în aceeași măsură de ridicarea celor de jos. Dinamismul lui Mihalache și spiritul realist care-l impuneau ca un autentic reprezentant al țărănimii au făcut ca în anul 1912 să fie ales președinte al "Asociației Generale a Învățătorilor". La cetafalcul lui Spiru Haret, în același an, el a ținut un discurs ce-a impresionat pe participanți prin analiza logică și realistă a operei aceleia ce s'a preocupat de ridicarea învățământului și a satului românesc.

Ion Mihalache a făcut războiul pentru întregirea neamului în tranșee, în mijlocul țăranilor cari au dus greul în speranța împlinirii dorințelor lor legitime: O bucată de pământ pe care să fie stăpâni și cu care să-și hrănească copiii, și o participare activă la viața publică. Învățătorul dela Topoloveni le-a fost sfătuitor, camarad și prieten sincer, împărțind cu ei necazurile. A luptat și s'a acoperit de glorie, fiind decorat cu ordinul "Mihai Viteazul" în gradul de Cavaler. La Iași împreună cu ceilalți învățători au ajuns la concluzia necesității înființării unui partid al țărănimii. Imediat, în 1918, îl găsim pe Ion Mihalache angajat în propaganda creerii acestui partid din județul Muscel. Temperamentul revoluționar, corectitudinea exemplară și respectul legalității l-au impus ca un autentic leader al țărănimii de după primul război mondial. Ridicat din mijlocul ei, moștenise o modestie care te impresiona dar în același timp te făcea să bănuiești focul care mocnește.

Preocupat de problema celor dela coarnele plugului și simțind aceeași afinitate de dăruire națională la leaderul Transilvaniei, a venit în întâmpinarea lui Iuliu Maniu, punând, la 26 Octombrie 1926, bazele Partidului Național Țărănesc. Ion Mihalache vorbea sincer, pe înțelesul tuturor, fără gesturi teatrale. A fost socotit un mare orator, reușind să captiveze masele, fiindcă el se adresa judecății, nu pasiunii. Ca ministru și președinte al partidului, a devenit un simbol, între el și țărănime se crease o comunicativitate familiară. Gândurile căuta să le transpună în practică. Formele de cooperative: credit, producție, consum și valorificare au dus la transformarea experienței dela Topoloveni în realitate, o prefigurație a statului țăărănesc servind ca model și pentru cooperativa "Ogorul" din comuna Pristol, înființată de Ion Popescu-Mehedinți. La Topoloveni s'au creat unități culturale și administrative ca expresie a muncii colective a țăranilor efectuată și dirijată de ei înșiși. În 1938, cu ocazia inaugurării acestui sat model românesc, în fața multor personalități române și străine, doctorul Constantin Angelescu a spus: "Dragă Mihalache, să ne ajute Dumnezeu să facem toate satele ca Topolovenii". Om practic, preocupat numai de soarta țaranului român, Ion Mihalache a rămas atașat de suferințele lor tot restul vieții. Cine l-a auzit vorbind la "Aro" pe 29 Octombrie 1944, nu-i poate uita căldura ~~exceare~~ argumentării logice și amănunțite a statului țăărănesc. Popularitatea lui era imensă. Cu Iuliu Maniu forma o unitate ideală ce, mai ales în momentul crucial de după invazia rusească, întruchipa speranța salvării și redreșării României.

Această popularitate n'a întârziat să atragă atenția și ura comuniștilor, cari au căutat pe toate căile să-l scoată din luptă, pregătindu-i exterminarea. Dacă alegerile de Marți, 19 Noembrie 1946, au dat câștig voinței naționale, comuniștii au trecut imediat la falsificarea rezultatelor și lichidarea opoziției. Ion Mihalache și ceilalți conducători ai partidului au fost arestați la 14 Iulie 1947 în urma unei înscenări murdare organizată personal de consilierul sovietic Nikolski. Condamnat după o anchetă dură și brutală la muncă silnică pe viață, el a pornit pe drumul fără întoarcere al închisorilor. Aflându-mă în Ministerul de Interne, mi-a fost dat să asist cu două zile înainte de arestarea dela Tămădău la pregătirile ce se făceau în subsolul comitetului central comunist de azi - și pot să spun sigur că la acea dată de 12 Iulie niciunul dintre arestați nu știa că peste două zile urmau să plece cu un avion al securității în streinătate.

După proces, Ion Mihalache a stat la închisoarea dela Galați cu Iuliu Maniu. În 1950 au luat drumul Sighetului, localitate care după ce a stat un mileniu sub ocupație străină, acum devenise temniță pentru cei ce contribuiseră s'o libereze. O brută de comandant, Cioplan Vasile, i-a terorizat timp de cinci ani.



În 1955, la doi ani după moartea lui Iuliu Maniu, prietenul și colaboratorul său, Ion Mihalache a fost dus cu trenul-dubă la București. Într-o ocazie, din dubă se găsea fostul ministru, tot muscelean, I.C. Petrescu, cu care s'a întreținut în limita posibilităților. Ajuns la București, Ion Mihalache a fost dus în susolul Ministerului de Interne. Aici Gheorghiu-Dej a trimis doi emisari ca să-l convingă să semneze o declarație de aprobare a regimului comunist, în care să recunoască rezolvarea problemei țărănești de către regimul de ocupație. Patriarhul Iustinian Marina și Mihail Ralea au încercat să poarte conversații cu Ion Mihalache într'unul din birourile Securității: "Dumneavoastră, Domnule Mihalache, Vă revine acum sarcina să Vă salvați atât pe Dumneavoastră cât și prietenii, prin semnarea unei declarații". Răspunsul lui Mihalache a fost prompt: "Nimeni nu are voie să înșele năzuințele spre libertate și dreptate ale unui neam, a cărui voiață a fost furată de oameni străini de interesele lui". Stăruințele patriarhului roșu au căutat să convingă cu argumente puerile: "Domnule Mihalache, gândiți-Vă bine la ce înseamnă o declarație. Aceasta nu este altceva decât vorbe, și vorbele în definitiv azi nu au nicio valoare. Principalul e să ieșiți afară, că nimeni nu Vă va întreba ce-ați iscălit". - "Ascultă măi Marina, i-a tăiat-o scurt Mihalache, am auzit că așa ziși popi ca tine, când nu au vin oficiază și cu braggă; dar să-ți intre în cap că eu nu fac astfel de liturghii".

Această atitudine demnă îmi amintește de răspunsul aceluiaș Mihalache, care în toamna lui 1933, când Carol II i-a trimis vorbă că i-ar încredința președinția consiliului de miniștri cu condiția să nu includă câteva persoane pe lista guvernului, a precizat: "Nu formez un guvern decât dacă am mâinile libere să aleg".

Întotdeauna a ales demnitatea, ratând cariera. Era cinstea omului de rând înălțată la rangul de virtute de acest învățător român care a dat lecții multora ce-și chivernisiseră chimirele din sudoarea nevoiașilor. Consecvența lui Ion Mihalache în a rămâne credincios principiilor pentru care a luptat o viață a făcut pe Gheorghiu-Dej să dea dispoziții ca să-l extermine. De fapt nu de mult executase pe Ștefan Foris și pe Lucrețiu Pătrășcanu și reușise să obțină declarații cu recunoașterea realizărilor regimului dela Gh. Tătărăscu și Const. Titel Petrescu. Atitudinea lui Mihalache a dus la înăsprirea regimului personal și la o campanie furibundă împotriva țăranilor cari se opuneau colectivizării. Ajuns în închisoarea de exterminare dela Râmnicul Sărat, Ion Mihalache a început să îndure bătaie, foamea, frigul și lipsa de medicamente într'o măsură și mai mare. Neputându-se scula din pat din cauza bolii, gardienii aruncau cu găleți de apă peste el. Din cauza lipsei vitaminei "A", a orbit. Doctorul închisorii, Dumitrescu, nu i-a acordat nicio asistență, iar sanitarul Boboc, care se prefăcea că-i ia temperatura, îl lovea cu pumnul la ficat. Nu numai cu pumnul, dar și cu picioarele îl izbea și plutonierul major Pădurăru. Comandantul închisorii, Vișinescu, om mai de suflet, dăduse dispoziție subalternilor să nu-l mai chinuiască, s'o termine mai repede cu el, că mănâncă de pomană și ține o celulă ocupată.

Am vorbit cu șapte schelete scăpate din Auschwitzul dela Râmnicul Sărat, care mi-au confirmat că au auzit de cel puțin trei ori strigăte disperate: "Fraților, aici e Mihalache... Mă omorâ!" Și cum toate au un sfârșit, în ziua de 5 Martie 1963 a fost târât din celulă trupul lui Ion Mihalache spre groapa comună.

Cicerone Ionițoiu

#### APRINS-AM FĂCLIA de Mircea Dunăreanu

Aprins-am făclia ce nu se va stinge  
Și-o duc pretutindeni  
pe-o mare în valuri,  
Speranța e moartă, dar inima-i dârză,  
E greu să urmezi idealuri...  
E-un timp când lumina  
își pierde grandoarea  
Și-apusul se'nclină; pe culmi de genune  
Minciuna tronează mai neagră ca noaptea  
Și schimbă virtutea în spume.

Se ferecă arme ce sting universul  
Cetăți se ridică în fier și oțete,  
Dar sufletul moare și Lucifer toarnă  
Eterne răscoale prin mase rebele.

Ce rară-i credința ce clatină munții,  
Ce rară candoarea ce crește'n altare,  
Pământu-i uzină ce-și varsă puroiul  
În valuri.. pe țarini, în aer, pe mare.  
Materia-i zeul ce mână-omenirea,  
Se'ngrop crime grele,  
vânzări de popoare,  
O Ialtă'ncetează și alta începe  
Iar țara mea scumpă  
e-o vastă'nchisoare.

Ăst Babilon lacom, ce turbură cerul  
Deschide cărarea ce-amenință Vestul,  
Barbarii stau gata la graniți precare  
Și-așteaptă momentul să'nghită și restul.



PUNCTE SI CONTRA-PUNCTE

- Soarta stranie a lui Nicolae Iorga.- Din întâmplare mi-a căzut în mână o carte tipărită în 1978 de o editură din R.S.R. În această carte intitulată "Ultimele", după un comentariu introductiv al unui istoric dintr-o generație mai nouă, Stelian Neagoe, sunt reproduse articolele și poeziile din ultimele 16 luni ale vieții lui Nicolae Iorga. Cu puțin mai înainte citisem într-o publicație din Exil o încercare de explicație a asasinatului căruia i-a căzut victimă cel mai vestit savant român. Cele două lecturi ocazionale m'au îndemnat la meditație asupra soartei stranie a lui Nicolae Iorga, marele copil mai întâi precoc apoi întârziat, poliedric și inegal, irascibil și mofturos, până la sfârșitul vieții. O viață plină de satisfacții, de funcții mari, de onoruri și de privilegii! Gândindu-ne bine, descoperim în această viață înțesată de lauri și de capricii, o dublă caracteristică cu o dublă caracteristică. Constatăm așa postura bi-polară a lui Iorga, într-o funcție curioasă și de cal și de călăreț, adică și călare și încălecat, călare în Cultură, încălecat în Politică. Altfel spus, Iorga apare în dubla imagine și de exploatat și de exploatator dealungul timpului de glorie și de apus al gloriei în ultimii săi ani.

Iorga a știut foarte bine să negocieze și să compenseze pirueta pe șea și sub șea, convins, desigur, că așa e mai bine în interesul Culturii Românești. Într-un referat la Seminarul Cercului Democrat Româno-German despre "Patru Cărturari în Politica Românească dintre cele două Războaie", primul fiind Iorga, am expus rațiunile probabile pentru care acesta, ca Doctorul Faust, a încheiat pactul equestru cu Mefisto valaho-cosmopolit. Acolo am arătat prețul și modalitățile de execuție ale contractului sinologmatic sub-înțeles, dintre Iorga și Regimul Monarho-Burghez, cu efecte și în mediul Demo-Internațional. În acest schimb de bune oficii, Iorga consimțea, cu nazurile geniului recunoscut oficial, să fie exploatat politicește, contra prețului unui quasi-monopol de exploatare în câmpul cultural. Exploatarea politică a lui Iorga, începută din timpul Neutralității și al Războiului, a culminat între 1930 și 1940, sub Regimul lui Carol II. Exploatarea, și am putea spune terorizarea culturală exercitată de Iorga, cum știm și avem atâtea mărturii, a durat o întreagă generație.

Contra-Prețul plătit de Iorga pentru acest quasi-monopol, a fost mult mai mare decât și-a închipuit el. Căci lepădarea în fond de adevăratul Crez Național care-i consacrase protagonismul în fața unei generații, pentru un pseudo-crez, drămuț și hibrid, i-a atras deprecierea de către mulți fruntași ai Culturii și mai ales îndepărtarea Tineretului de el. Tineretul care până atunci îl proslăvise, îl privea acum cu neîncredere și cu o lipsă crescândă de interes. Iorga în loc să se întoarcă la concluzii juste, le-a tras, dintr-o vanitate maladivă, pe cele false. Așa Iorga a ajuns la conflictul tragic cu Generația Legiunii Arhanghelul Mihail.

De câte ori am avut prilejul, am osândit motivat și categoric, în rând cu toate Căpeteniile Legionare, uciderea lui Nicolae Iorga. Pe lângă alte considerente, asasinarea lui Iorga, cum am mai spus, nu era justificată nici măcar ca răsbunare. Nu cu moartea violentă a lui Nicolae Iorga putea fi răsbunată moartea violentă a lui Corneliu Codreanu. Ucigașii lui Iorga au ratat adevărata răsbunare a Căpitanului. Lui Iorga, ca cea mai bună formă de "răsbunare", îi putea fi aplicată propria-i argumentare, când și-a retras, prea târziu, dela Tribunalul Militar, acuzația de ultraj contra Căpitanului. Iorga și-a motivat retragerea acuzației cu iresponsabilitatea lui Corneliu Codreanu. Tot așa și Iorga trebuia declarat iresponsabil, și lăsat în singurătate, la opera sa științifică. Prin fapta necugetată, ucigașii l-au condamnat de a fi exploatat și de a exploata și după moarte. Dacă nu ar fi fost ucis, Iorga nu putea fi obiect de exploatare postume. Așa contractul de exploatare reciprocă a fost prelungit unilateral și dincolo de viață. Aceasta este soarta stranie a lui Nicolae Iorga și pe lumea cealaltă. Vedem deci în cartea citată cum Regimul Comunist abuzează politicește de memoria lui Iorga, contra prețului în monedă falsă al preamăririi trucate. Iorga este folosit mai cu seamă contra acelei mari și permanente sperietori, care este Mișcarea Legionară. Pe această linie pătimasă, Comentariul fără scrupule al lui Stelian Neagoe exaltă în așa fel dușmănia lui Iorga contra Mișcării Legionare, încât mai că justifică pe acei cari aprobă uciderea lui Iorga.

Astfel memoria lui Nicolae Iorga nu are decât de pierdut din exagerări și din manipularea adevărului. Adversarii Mișcării Legionare din Exil, ispitiți și ei



să folosească o umbră, vor fi mai degrabă dușmanii decât slujitorii memoriei lui Iorga. Căci tot scormonind trecutul, iese la iveală nu numai binele. Vine momentul când fenomenul de productivitate Iorga în toate ramurile vieții românești timp de patru decenii, va trebui cercetat cu onestitate, pe măsura adevărului. Nicolae Iorga, atunci eliberat de o soartă stranie, va fi laudat sau criticat, ca oricare mare personaj istoric.

- Punerea la punct a unei "puneri la punct". - Doamna Ioana Brătianu publică în "Bire" ceea ce numește "o punere la punct", în care se scutură de corelația între demisia Dumisale și, cum spune, "mașinațiile Dlui Milhovan". Foarte bine! Această ar însemna că și-a dat seama de efectele audienței acestuia într'un anumit context. Numai că fosta Președintă îndrăznește aprecieri deplasate și incompetente față de o analiză riguroasă a situației din Exil. Căci să nu se supere Domnia ei, corelația există fără știrea Dumisale între demisia din CNR și constelația pusă la cale de undeva. O probă de altfel o dă, prin omisiune, chiar "punerea la punct". Doamna Brătianu nu se leapadă și de a fi "înclinată spre o cooperare cu Dl Rațiu". Ori în textele vizate stă clar, cităm: "Vedem deci cum se schițează o constelație politică în Exil dela Dl Rațiu prin Dl Beza până la Milhovan, în umbră cu Coposu și sus de tot Ceaușescu". Iată în ce stă corelația între demisie și "mașinațiile" nu numai ale Dlui Milhovan, dar mai de departe și de mai sus. Cu demisia din CNR și așa cum a motivat-o, Doamna Brătianu a comis nu numai un act neleal și nepolitic, dar a făcut și un serviciu proiectului de constelație semnalat mai sus. Prin înclinarea spre cooperarea cu Dl Rațiu tot acolo poate ajunge, direct sau indirect, și D-Sa. Când am scris "demn de cercetat" privitor la corelație și la o constelație, am exagerat. Toate acestea ar avea o semnificație relativă dacă s'ar preciza o tendință în acest sens pe plan internațional.

Doamna Brătianu ar fi trebuit să fie mai atentă cu avertismentele realității românești. Noi ne-am ostenit să o prevenim despre consecințele demisiei sale în acel moment și i-am propus o soluție provizorie până la Adunarea Generală CNR de peste 4 luni. Domnia ei și-a permis și atunci cu aceeași ușurință, interpretări în spiritul cel mai rău voitor. Iată, prevenirile de atunci s'au îndeplinit curând.

Începem și noi să dăm dreptate răposatului Penescu și foștilor "tineri liberali" ori încărunțiți, când nu prea credeau în aptitudinile politice ale Doamnei Brătianu. Noi i-am primit cu simpatie numirea ca Președinte CNR și cu speranța ca lipsa de experiență și necunoașterea problemelor românești să fie compensate de însușirile marilor înaintași. Un timp părea ca această speranță să fie confirmată de bunăvoința de a învăța, de anumite gesturi de camaraderie, de o ospitalitate românească spontană. Apoi spiritul "ci-devant" și "povara remanențelor", cum spunea Moța, au îndepărtat-o de Exilul Național. Exilul Cosmopolit a recuperat-o cu desconsiderarea unei politici autentic românești. Pe semne vocația politică a Brătienilor nu trece de a treia generație. Regretăm pentru Ioana Brătianu. Și ca în vechea romanță, "s'a dus, să nu mai vorbim de ea!".

- "Afrontul popular". - Francezii au un simț deosebit de apropiat. Ei au și talentul calamburului simplu și semnificativ. Limba franceză se pretează la calambur mai mult decât alte limbi. Așa Francezii au găsit expresia caustică pentru înfrângerea stângii în alegerile cantonale. Ei au făcut din Frontul Popular "Afrontul Popular". Numai cu un "A" înainte, au transformat blocul socialo-comunist într'o victimă a humorului popular. Dar a fost un afront popular? Da și nu. Da, fiindcă Opoziția zisă de dreapta a câștigat două treimi din locurile și din posturile de Președinți în Consiliile Generale. Nu, fiindcă Partidul Socialist nu a rămas numai primul partid, dar a mai luat și câteva voturi în plus. Cât despre Partidul Comunist, ce-i pasă lui de un "afront popular", și mai puțin încă de un afront electoral! Mai mult decât de mase, Partidul Comunist este o organizație de cadre, de oameni de voință și de acțiune, tenaci și agresivi, animați de "patriotismul de partid", cum spunea Santiago Carillo de curând. Comuniștii nu se împiedică de un accident electoral. Să nu uităm cum Lenin a tratat Adunarea Constituantă aleasă la începutul erei bolșeviste și unde Bolșevicii aveau numai 25% din mandate față de 75% ale Opoziției. Într'o noapte în pline debateri ale Constituantei, matelotul din Flota Mării Baltice cu arma în bandulieră și cu pieptul plin de cartușiere încrucișate, l-a bătut pe umăr pe Președinte: "Hai, plecați! De ajuns cu palavrele! Garda este obosită". Președintele și deputații au plecat ascultători, și plecați au fost pentru totdeauna. Dar avem alt exemplu chiar în Franța mai de curând. În primele alegeri sub De Gaulle, în 1958, Partidul Comunist



a trecut dela 140 la.. 10 deputați. Aceasta nu l-a împiedicat să rămână cel mai bine organizat și să se răspândească în Universități și în substanța culturală a Poporului Francez.

Rezultatul alegerilor cantonale este mai mult un test decât un afront. Ce va face Frontul Popular după avertismentul sever dat de o jumătate din Corpul Electoral? Fără îndoială, Guvernul Mauroy suferă un eșec exact după 10 luni, cași Guvernul Frontului Popular de acum 46 de ani. Dar asemănarea se oprește aici. Eșecul de acum este în aparență mai grav, fiindcă la acel de atunci contribuiseră în mare parte agitațiile sindicale atâtea de Comuniști, cari făceau parte din majoritatea parlamentară dar nu din Guvern. Azi Comuniștii sunt în Guvern, și încă în posturi-cheie, deși nu par spectaculare ca ministerele de Interne, Externe și Apărarea Națională. După un an, atunci direcția Guvernului de Front Popular a trecut dela Socialiști la Radicali, dela Leon Blum la Edouard Daladier. Azi nu mai există un Partid Radical important, ci doar un mic grup în marginea Frontului Popular, și nici radicali importanți ca Herriot, Daladier, Albert Sarraut și Queille. Apoi nici Mitterand nu este Leon Blum și nici Albert Lebrun, președintele plângăreț și neputincios al Republicii a III-a. Mitterand este înarmat cu puterile lui De Gaulle, conferite de Constituția Republicii a V-a.

Ce curs va da Mitterand Frontului Popular? Va urma linia intransigentă preconizată de aripa extremistă a Partidului Socialist în cooperare cu Partidul Comunist? Va adopta o politică de Centru-Stânga chiar cu riscul de a sparge Partidul Socialist? Sau va inaugura o formulă de Euro-Stânga ca substitut al Euro-Comunismului, deci un Euro-Socialism? Convorbirile lui Mitterand și Jaspin cu Berlinguer și în curând cu Santiago Carrillo ar indica un asemenea sens. Deocamdată Mitterand pregătește revenirea la scrutinul proporțional. Aceasta nu înseamnă întoarcerea la Republica III-a și a IV-a, ci Republica VI-a, asemănătoare cu Republica dela Weimar. Amintim ce a fost Republica dela Weimar, adică un Președinte ales prin sufragiu universal și un Parlament paralizat de puzderia de partide cu scaunele repartizate după capriciile scrutinului proporțional. În această situație Președintele Republicii Franceze va încerca să guverneze un timp în virtutea art. 16 din Constituția lui De Gaulle, ca Președintele Reichului German pe baza art. 48 din Constituția dela Weimar.

Știm unde a dus Republica dela Weimar. Și să nu uităm că tocmai Parlamentul Frontului Popular a sabordat Republica III-a și a votat depline puteri Mareșalului Petain. La fel un Parlament de stânga a pus capăt Republicii a IV-a și cu socialiștii Vincent Auriol și Guy Mollet a deschis drumul lui De Gaulle. Se va ajunge la conjuncturi similare mai curând sau mai târziu? Noi nu facem profeții. Analogiile nu se potrivesc totdeauna la noi realități. Mitterand este un om politic avizat, calculator abil și ca proveniență, nu departe de familia politică a lui Giscard, Chirac și Lecanuet. Cât despre Partidul Socialist, un partid de factură social-democrată e un factor de echilibru în Societatea Modernă. Dar peste toate amenință o foarte primejdioasă conjunctură internațională. Mitterand se pare a o cunoaște, mai bine decât alții.-

M.F. Enescu

&& În "Borghese" vedem că s'a înaintat Papei un "raport rezervat" cu privire la atentat, care ar fi fost organizat de mareșalul Ustinov, ministrul apărării sovietice. Cauza? Convingerea că syndicatele libere polone n'ar putea supraviețui fără sprijinul moral și financiar al Vaticanului. Decizia s'a luat "în Noembrie 1980, în urma unei reuniuni restrânse, la București, a miniștrilor apărării Pactului dela Varșovia; ea ar fi fost primită cu entuziasm numai de reprezentanții Germaniei sovietice". Față de această atitudine călâie, Ustinov s'ar fi mulțumit și numai cu o rănire, care să-l scoată însă pe Papa din circulație pe multă vreme. Odată hotărîrea luată, Ustinov "a cerut cu împrumut dela Serviciul Secret sovietic un terorist dintre cei mai siguri, catalogabil 'de dreapta' și alegerea căzu pe turcul Ali Agca". Se organizează deci fuga sa din închisoarea din Istanbul și în scurt timp acesta trecu granița în Crimeea, într'unul din câmpurile de exerciții din jurul orașului Simferopol. Turcul fu instruit să tragă într'o momâie ce se deplasa lent într'o mașină deschisă. El fu amenințat cu moartea dacă "deschide gura". Tot timpul a fost controlat de 4 persoane, doi bărbați și două femei, dintre care una germană. Documentul mai arată că e posibil ca turcul să nu știe că a fost în Rusia, deoarece i s'a vorbit numai în turcă și engleză, iar "o aripă a câmpului dela Simferopol a putut fi la perfecție mascată drept câmp palestinian".-



### CRONICA PESIMISTULUI

- A decedat la București, în Martie, fostul profesor universitar Ion Hudiță, fost și membru din partea partidului național-tărănesc în Guvernul Rădescu (1945). Au rămas de pomină deșănțatele urlate ale maselor scoase din fabrici și din birouri pe străzile Capitalei: "Jos Rădescu-Hudiță!". Se pregătea prin aceasta calea spre instaurarea guvernului comunist Petru Groza. Decedatul profesor Hudiță a fost printre primii arestați de securitatea pusă în slujba comuniștilor și ținut la închisoare câțiva ani, în cunoscutele condiții de detențiune comunistă. Pus apoi în libertate, n'a acceptat niciun compromis, nicio chemare și ofertă, de a-și pune condeiul de istoric în slujba regimului comunist, cum au făcut alții, de pildă C.C. Giurescu. Cu dârzenie mută, dar exemplară, și-a purtat mai departe Crucea de patriot. Cartea despre "Istoria diplomației", scrisă de prof. Hudiță, se citea cu pasiune. Și-a complectat opera de scrieri istorice până în anii din urmă, lăsând-o posterității în arhiva sa. Printre cei declarați în doliu nu figurează și ginearele decedatului, Dan Berindei, istoric "restructurat" pe linia "patriotismului socialist", și nici nepotul cu același nume, Berindei, aflat în exil, precum se zice, la Paris.-

- Găsim în BIRE menționat, printre "regretabili" decedați în RSR, respectiv în București, pe un anume "colonel dr. docent, medic dermatolog, Aristotel Popescu". Îl cunoaștem pe regretatul din postura lui de membru devotat al partidului comunist, cum de altfel o arată și titlurile lui evocate, și mai mult în postura de opresor al prof. Gheorghe Cronț, în orice caz mai cunoscut în unele cercuri ale Exilului, ca profesor universitar și cercetător cum a fost. "Din poziția mea de militar și de comunist te distrug", - a fost amenințarea sinistă pronunțată de Aristotel Popescu la adresa victimei sale, socotită element "reacționar" și de obârșie socială "nesănătoasă"-chiaburească. Gh. Cronț a decedat mai demult.-

- Ayatollahul Khomeini susține că Iranul, acesta de sub stăpânirea sa, e țara cea mai stabilă din lume! Dovadă: câțiva miniștri și căpetenii dispar în aten-tate, și criză nu se produce, se găsesc imediat alții în loc. În adevăr, nu se știa că s'ar putea găsi amatori pentru posturi ministeriale.. Dar țara "cea mai sta-bilă din lume" este și cea mai liberă, de vreme ce în ea se poate striga în voie: moarte Americii, moarte Franței!

- În Polonia s'a procedat la noi și usturătoare majorări de prețuri la articolele de primă necesitate. Ca motivare, vocea "înțeleaptă" a partidului lămură că, cu cât mai mari vor fi prețurile, cu atât mai bine va fi pentru situația econo-mică. Urcarea de prețuri, numai la capitaliști e stoarcere...

- La București a decedat poetul și publicistul Mihail Cosma. Reiese acum că a scris destul de mult pe la revistele regimului. Noi știm că în vremea studenției înclina spre aripa stângă a cercurilor democratice, dar că în decurs de ani o ducea cum putea, scriind ce știa că se va primi, spre a-și asigura ceva venituri. Putea fi văzut singuratic, manifestând adesea o conduită ciudată, caracteristică dezaxatului din cauza contradicției dintre afirmațiile și procedeele partidului. L-am văzut odată prin mulțimea pietonilor, gesticulând și vorbind singur spre lună, pe care parcă n'o vroia acoperită de lumina becurilor de pe bulevard. Era bun prieten intelectual cu Theodor Zuca, aromân, deasemeni poet, care fusese la Canal ca apartenent al tineretului studios legionar. După eliberare, Zuca a scris un roman intitulat "Vlahostratia", despre viața Românilor din Balcani. Pentru pu-blicare, el s'a adresat lui Athanasie Joja, președinte al Academiei RSR, de obârșie aromânească; dar a ieșit de acolo crunt dezamăgit, acesta nevrând nici să audă de o asemenea temă. "Atunci, mă car la vale" - zise Zuca, gândindu-se la întoarce-rea în Grecia, de unde plecase cândva din cauza regimului ingrat aplicat Aromâni-lor. Și n'a glumit, spre regretul, dar și înțelegerea amicului său Cosma. Și ceeace nu-i era absolut posibil în patria română, i-a devenit posibil în Grecia, unde i s'au tipărit niște cărți de poezii. Desigur, n'a fost cazul să prezinte acolo "Vlahostratia", care va fi rămas în arhiva personală.-

- Bunicii noștri, se vede treaba, totuși nu și-au ars gazul de pomană pe la fe-linare și prin lămpile fixate în perete. În întunericul cumplit al electrificării socialiste de azi în RSR, ar prefera felinarele și opaițele și nepoții lor; dar ia gaz de undeva, dacă poți în RSR. Nu-ți da nici catran pentru tortă, măcar cu aceasta să te orientezi noaptea în întunericul străzilor, victime și ele ale hi-drocentralelor de pe Dunăre și de pe aiurea.-

Sava Gârleanu



DESPRE FRĂȚII ÎNSTREINAȚI

- Declarația comună româno-iugoslavă din Noembrie trecut, socotită o nouă afirmare a prieteniei și colaborării celor două țări, reafirmă pozițiile din 1979 și 1980 în problemele minorităților naționale, stipulând încă odată că se acordă însemnătate "desvoltării multilaterale a naționalităților române în R.S.F. Iugoslavia și a naționalităților sârbă și croată în R.S. România și rolul pozitiv al acestora în apropierea raporturilor de bună vecinătate și a colaborării dintre cele două țări". - Nici măcar pentru simetria textului și a formulării nu se menționează existența în Iugoslavia ca minoritate a acelor procleți de "Vlasi", unii prin Serbia și alții prin Macedonia sau Istria. Căci aceștia sunt ca la 450.000, pe când Croați vor fi rătăcit prin Banatul românesc o duzină numai de capete. Iar naționalitate română în Iugoslavia se socot doar Românii din Voivodina, vreo 45.000 "mari și lați", câți au fost consemnați în recensământul recent. -

- Un român dintre "gastarbeiterii" iugoslavi s'a aflat în vară la un bâlci tradițional mult frecventat de către Românii din zona Vidinului și a Negotinului. Și unii și alții au venit, nu deliberat ci de plăcerea ce o au de a se veseli la iarmaroc, cu orhestrele lor românești și să joace. Doar e târg mare, nu? Eh, iaca nu-i! Sezisându-se de acest fapt, autoritățile bulgare au interzis manifestarea acestor orhestre, zicând că nu se cade ca "bâlciul tradițional de întâlnire" (între bulgari și sârbi), să devină unul românesc. Frica, frica în fața numărului covârșitor de acest neam "biologic" românesc! -

- În cartea "Die Habsburgermonarchie 1848-1918", vol. III, publicat în 1980 și consacrat problemei naționalităților din acest stat, e vorba și de trecutul Aromânilor în Ungaria și Austria, în sec. 17-18. Se arată, cu exemple, că ei erau mari comercianți și bancheri, industriași, diplomați și mecena. E vorba și de companiile negustorești și culturale, cu denumirea etnică de "greci" pusă în ghilimele de autori, în semn că se indică credința ortodoxă în timp ce în fond era vorba de vlahi-aromâni. În patenta lui Iosif II, 1787, întărită la 1796, apoi la 1822 și 1859, se spunea clar că este vorba de drepturi pentru "Grecii și Vlahii de religie orientală ortodoxă". -

- Recensământul a arătat că cei mai mulți analfabeți în regiunea Dunării se găsesc în localitățile Bârza Palanka, Grabovița, Kamenita și Cladova: adică localități populate de români; și păcatul analfabetismului se referă la necunoașterea scrierii și cărții sârbești. -

- Satul Grebenăț din Banatul înstreinat, românesc, s'a "înfrățit" cu o localitate de pe Valea Timocului, nu însă una românească, cum se găsește mai în josul râului amintit, ci cu una sârbească, mai din susul apei. Curios însă, satului Ilovăț din Mehedinți i s'a repartizat întru fraternizare satul Podgorț din Serbia, acesta locuit de români, și încă de ăia ziși "ungureni". La vizitele reciproce vor fi cântat și aceștia din urmă câte ceva pe românește. -

- În "Contribuții la viața lui Tito", aprig controversată în opinia iugoslavă, Vlad. Dediđer desvăluie documentar că cea de a doua soție-concubină a lui Tito a fost o româncă din estul Serbiei, pe nume Davoriana Păunovici și nume conspirativ Zdenca. Combătând zvonurile celor "neinformați" că această "vlahinie" ar fi fost ucisă, autorul menționează certificate medicale despre boala ei, când, suferindă fiind, primea și scrisori din partea lui Tito. -

- O partizană sârbă în vremea ocupației germane, ca să aibă mai mult succes în agitația politică printre muncitorii dela o linie ferată, obișnuia să se îmbrace în port popular "valah". -

- O scrisoare deschisă în chestiunea lipsei de drepturi pentru aromâni urmează să fie adresată primului ministru al Greciei, A. Papandreu. -

- Televiziunea din Belgrad a transmis în Noembrie imagini despre "ultimele Rusalii" din Dălboca, cu femei care cădeau în transă și dansul crailor și crăițelor. Că acestea sunt românce și practicau o datină rituală străveche, nu se amintea. De aceste fapte excepționale face mențiune și Mircea Eliade în "De la Zamolxis la Ginghis-han"; luându-se însă după niște informații indirecte în traducere, el face o constatare greșită, anume că niște "cărăbuși" ar fi fiind aceia cari vin să execute melodia rituală a dansului de crai. Dar dacă în străvechea religie egipteană goanga cărăbușului în adevăr avea un rol ocult, aici nu-i vorba de cunoscuta insectă, ci pur și simplu de cărăbași, adică suflători în cărăbi, cimpoieri adică, cari cântau melodia dansului ritual la trezirea din transă. Nici Mircea Eliade nu menționează că în speță e vorba de o străveche credință a unor



români sud-dunăreni, pe care până și unii străini o leagă, de pildă, de cultul străvechi traco-frigian al zeiței Mame a Pământului; ci lasă să se înțeleagă că ar fi vorba de o datină sârbească, fiind pe teritoriul sârbesc.

- Pozat lângă turma lui de oi sus la munte, păstorul Vlastimir Budici, cu căciulă românească, nu e calificat român sau vlah, cum se vede că este, ci numai la ches-tiunea brânzei se spune că el e "maestru în prepararea cunoscutului caș românesc și iaurt românesc". Tot așa, drept "vlahă" era cunoscută brânza strămoșilor lui la Raguza sau Istambul, încă și azi de pildă la Coceane, Iștip, Salonic.-

- Discul grecesc "Vasipap" 265, intitulat "Vlahohória mou agapimena", conține ju-mătate (din 12 bucăți) cântece aromânești. Unul se intitulează "Voi ficiorii ar-mounii". Titlurile sunt scrise aromânește cu litere grecești. Interpreți: Steliou Dardakuli și Ilia Andreou.-

- În legătură cu vărsarea Dunării și cu drumurile înzăpezite, întâlnesc și nu-mirea "kormatura" pe partea cealaltă a Dunării. E clar însă că e vorba de "curmă-tură", auzită deformat și (poate intenționat) scrisă așa. Cu atât mai mult că este situată pe drum spre Cladova.-

- Într'un film despre Voivodina iugoslavă nu fură omiși dintre populațiile con-locuitoare enumerate României. Când prezentară pe rând crainicele pentru diferite limbi, cea pentru limba română nu era însă deloc româncă. O trăda pronunțarea de-fectuoasă a limbii, cum și numele (Molnar). Dădură și muzică variată, dar nu se auzi nimic românesc. Unul aminti doar că prin Voivodina se cântă și vlaški (nu zise: românește). Nu-și dădură prea bine seama ce spun când, laudând Vârșețul pentru viile lui, ziseră că aci cultura viței de vie a fost prosperă încă din vremea Dacilor, apoi a Romanilor. O "scăpare" le va fi fost și mențiunea că peste Vârșeț a mers și drumul roman spre răsărit.-

- Pe un disc de jocuri ale popoarelor iugoslave, care poate fi procurat oriunde în Europa, piesa nr. 1 în ordine este.. jocul "Homoleanca": adică un joc dela Ro-mâniei din munții Homolie, executat cu multă iuțeală. Am privit acest joc cu mai mulți ani în urmă la București, interpretat de acelaș ansamblu indicat pe disc ("Kocio Rațin", Scpie). Crainicul macedonean spunea atunci: Vlaško kolo din Homo-lie; iar cel român care-i urma spunea numai: joc de horă din Homolea. (Unde o fi aceea?). Apărură dansatoarele în oprege românești și dansatorii cu căciuli mari din blană de oaie, caracteristic românești, îmbrăcați în straie simple de abă al-bă. Din public se auzea câte o constatare: ce mult se aseamănă acestea iugoslave cu ale noastre! (din România). Dar, homoleanca aceea, nu că se aseamăna, ci era româ-nească! Numai că în RSR, fiind de ani de zile înlăturată și combătută orice in-formare despre românimea sud-dunăreană și în general despre cea de peste hotare, publicul bucureștean a rămas cu totul "necultivat" sub acest raport și nu era în stare să recunoască un fapt de cultură populară românească.

- Cunoscutul "Kolo" din Belgrad s'a prezentat la "Festivalul european al prie-teniei" (București, Iunie 1977) cu "un dans macedonean și unul valah", cum menționa un cotidian bucureștean. Tot atunci, un ansamblu bulgar dela Plevna s'a prezentat cu "Călușarii". Melodiile românești interpretate de Atanaska Dimitrova în limba română, par a fi din sudul Dunării și nu numai expresii "a unei prietenii sincere și trainice", cum afirmă un corespondent bucureștean. Dar dacă într'un ziar oare-care s'a făcut cel puțin mențiune de "prezența valahă" în ansambluri sud-slave, "Tribuna României" n'a făcut nici măcar atât, ea care pretinde că se adresează Românilor "de pretutindeni".

- Numai României din ținutul Zvižd (Serbia) au păstrat până azi datina jocului magic al crailor și crăițelor, dansat după o melodie străveche, în stare să vin-dece femeile căzute în transă sau femeile paralizate (ca și Călușarii). Rostul te-rapeutic al dansului în general este de altfel recunoscut. În alte părți a rămas la sud-dunăreni amintirea cum că pe careva cândva "l-a jucat craiul". Am zice că acești români cunosc multe din ceea ce astăzi se cheamă "parapsihologie". Datinele lor de acest fel atrag observatori și de peștănițele Iugoslaviei. Numai din Româ-nia nu s'a găsit nimeni să cerceteze străvechea și interesanta moștenire, jocul crailor și crăițelor din Zvižd. Aspectele exterioare, dar și sensurile atribuite datinei, aduc aminte de datina "rusăliilor" din.. ținutul Meglena!

- Rep. Soc. Macedonia, se spune, nu întâmplător chiar acum, realizează o deplină egalitate în drepturi a grupurilor etnice, dând ca exemple pe albanezi, turci, rîmi "și celelalte grupări etnice". Printre aceștia din urmă, măcar, vor fi fiind înțeleși și vechii autohtoni, și nu puțini, Vlahii-Aromânii?

S.G. Bănățeanu



DIN LUMEA EXILULUI

- În Amintirile lui Duca vedem că, trebuind să se retragă în Moldova, Brătienii și-au lăsat surorile în București, iar Vintilă și-a lăsat chiar soția și unicul copil: pentru ca, ziceau ei, populația rămasă sub ocupație să nu se descurajeze văzând că "cei mari" s'au pus la adăpost. Faptul ne-a amintit un caz la antipod: după masiva invazie a rușilor în țară, Sima a trimis acolo vreo două-trei echipe ca.. să-i alunge. Treaba dovedindu-se cam.. grea, acestea, ca să nu se întoarcă cu mâna goală, au făcut și ele ce-au putut, aducând la Viena, ca trofeu, pe soția șefului, - măcar că mai aveau și alți legionari soții în țară. Câtă deosebire între "putregaiul politicianist" și luminosul model al chintesenței spiritualității românești!

- Citim în "Viața Noastră", Tel Aviv, Sept. 81, biografia lui Leonte Răutu, "pe numele său adevărat Leibl Oighenstein", fost până ieri stâlp al regimului de înrobire a României: "originar din Basarabia, s'a alăturat Partidului comunist pe vremea când era student.. a participat la războiul civil din Spania. Timp de mai mulți ani a fost activ la Moscova, făcând parte din anturajul Anei Pauker, însărcinată cu emisiunile în Limba română de la radio Moscova.. A fost redactorul oficiosului partidului comunist și, din 1955, membru în Biroul Politic. Între 1969-72 a fost vicepreședinte al guvernului și ulterior rectorul Academiei de științe politice pentru activiștii de partid "Ștefan Gheorghiu", ca unul din principalii ideologi ai partidului, responsabil cu probleme culturale și considerat de orientare mai sigură.. considerat în permanență a fi stalinist și conducătorul român cel mai apropiat de Moscova. A fost ultimul din "grupul de moscoviți" din conducerea română, grup din care făceau parte, după cum se știe, Ana Pauker și Iosif Kișinevski. În toți anii l-a însoțit pe Ceaușescu în vizitele la Moscova..".

Precum se vede, trăia curat "ca'n sânul lui Avram"! Căzând cu avionul în Rusia, bolșevicii l-au îngrijit cu toată râvna, câteva luni, iar bieții români au cătat să mai răsuflă și ei puțin; însă "când a revenit la București, prima sa acțiune.. a fost de a scoate de pe afiș toate spectacolele aprobate în lipsa sa". Rușii n'au trupe de ocupație în România; au însă mii de oameni ca Răutu, mai pustiitori decât toate bombele atomice!

- În timp ce se înmulțesc apelurile la unire, pentru ca tot efortul să meargă împotriva comunismului, un enoriaș din Germania al păr. Boldeanu și-a găsit o ocupație cătuși de puțin lăudabilă, publicând, multiplicând și împrăștiind la pamflete, pline de calomnii și minciuni, la adresa părintelui D. Em. Popa. Acest luptător de-o viață contra comunismului, cu arma, cu cuvântul, cu scrisul, cu predica și ruga, singurul preot din Exil care, la Sfintele Daruri, se roagă pentru "toți martirii Neamului, mireni și clerici, victime ale actului dela 23 August", - ar fi devenit așa, hodoronc-tronc, sprijinitor al.. comunismului, ba chiar, ca răsplată pesemne, "a primit din partea patriarhiei roșii un rând de veșminte". Alt păcat (și altă minciună), ar fi că acest "așa numit preot" ar sta "sub oblăduirea unui episcop rus", - când episcopul nu-i altceva decât veriga ierarhică între episcopia română din Freiburg și patriarhia din Constantinopol, - lucru atât de adevărat încât azi, mort rusul Tarasov, locul i-a fost luat, tot ca verigă, de neamțul Wagner, noul episcop, încât pretextul cu "rusul" a căzut definitiv. Dar dacă așosul pamfletar vede atât de rău pe ruși, de ce nu publică pamflete contra șefului său Boldeanu, care ține direct de un întreg sinod de ruși?..

La fel de mincinoasă e afirmația că părintele Popa ar fi părăsit parohia din Lebenstedt. N'a părăsit-o deloc, dar, dată fiind întinderea Germaniei, n'ar putea să meargă acolo în toate zilele, sau chiar să se mute la.. Lebenstedt, numai ca să facă plăcere tuciuriului de pamfletar! Și ce să zicem de mirarea lui, că părintele Popa nu merge la Hamburg, la Nürnberg, la Saarbrücken "și în multe alte orașe germane unde se găsesc refugiați români"? Părintele aleargă ca un cal de curse, acum la aproape 70 de ani, prin toată Germania, mergând oriunde e nevoie, făcând din noapte zi și din zi noapte, lăsându-și familia singură în zile de Paști, Crăciun și alte sărbători, fără să aștepte decorații dela nimeni, - dar nici lovituri de copită, ca cele din pamflete. De ce autorul lor, care spune că are un preot la Köln, nu-și îndeamnă parohul la această cursă prin Germania? Nu-i și acela preot? Nu e și el român? Nu-i și el contra comunismului? Nu are și el aceleași obligații? De ce nu-i sugerează să meargă măcar la Strasbourg, chiar în țara unde locuiește și în care, și acolo, s'au instalat nu unul, ci doi din preoții cei "roșii", cu parohie în regulă?..



Pamfletarul nostru are două surse, obligate, de inspirație: pe pâr. Boldeanu, în a cărui eparhie se găsește, și pe Horia Sima, din al cărui partid face parte. Or, aici stă marele păcat al părintelui Popa, și pricina atâtei uri: că nu-i nici boldenist, nici simist, "mărginindu-se" el a fi numai.. român! În adevăr, în "Țara și Exilul" din Iunie 1979, dl Sima se complăce să reproducă dintr-o publicație nemțească, devenită cu acest prilej "marea revistă germană", și fără să simtă vreo obligație morală de a-și lămuri cititorii asupra adevărului, o frază printre altele: comunistii, "indirect, prin episcopul rus Tarasov, controlează pe preoții Popa din Freiburg și Mehedințu din Stuttgart". Iar pâr. Boldeanu, ca să nu rămână mai prejos, pune pe ordinea de zi a adunării parohiale din 18 Mai 1980 un raport asupra acțiunii de destrămare a Episcopiei din Paris dusă de comunisti cu un "atac conjugat": "De-o parte Patriarhia dela București, de altă parte un grup de români din Germania de West, lipsiți de conștiință ortodoxă și simț românesc": nici mai mult nici mai puțin! Noroc că unii enoriași, prevăzuți cu o suficientă doză de bun simț, au intervenit gălăgios contra desbaterii acestei absurdități. Încercările celor doi șefi ai tuciuriului au dat deci greș atunci, dar ele se re-editează azi de către omul lor, cu cunoscuta speranță: calomniati, calomniati, că ceva tot rămâne! Ghinionul lor e că părintele Popa e prea bine cunoscut, iar calomniile nu pot să prindă decât la caractere pe potrive "ștabilor". Ce-ar fi dacă apelurile la unire s'ar reflecta și în fapte, în loc să fie simplă trăncăneală?..

- În "Telegraful Român", Sibiu, 15 Oct. 81, e vorba, pe două pagini întregi, chiar primele, de "Vizita delegației Bisericii Ortodoxe Române în Iugoslavia". După importanța delegației, în cap cu însuși patriarhul și doi mitropoliți, ar fi fost de așteptat cine știe ce binefaceri pentru frații din Iugoslavia, cari, în toată Valea Timocului de pildă, nici nu știu că există slujbă în limba lor! Când colo, totul s'a redus la o simplă excursie, cu pupături, discursuri, banchete și binecuvântări. În opt zile de recreere, abia de-au găsit timp să viziteze, în grabă, bisericile românești din Vârșeț și Alibunar, în Banatul înstreinat. Și atunci, la ce-o fi servind "prietenia tradițională", de care s'a vorbit la fiecare pahar?..

- După obișnuitele urări de sărbători, un cititor al "Vetrei" crede necesar să le și motiveze: "fiindcă Dvs ați rămas singurul bastion al Românismului exilat, din toată Europa și de peste hotarele ei". Am zice că-i un tip glumeț, dacă aprecieri de acest fel n'am primi din mai multe părți, oameni socotiți cu chibzuială și măsură. Care să fie pricina unor exagerări atât de... exagerate, ce sunt departe de a ne măguli? Citindu-le simțim, din contră, o adâncă tristețe, căci ele denotă o nejustificată lipsă de încredere în avântul și sinceritatea atâtor eforturi, atâtor sacrificii făcute din cel mai pur patriotism, din cea mai curată dragoste de țară a atâtor compatrioți pribegi. Și e bine că "admiratorii" noștri n'au dreptate: altfel, chiar că n'ar mai fi nicio speranță de împlinire a ceea ce dorim. Niciun edificiu nu se poate menține pe un singur stâlp. Am fi în disperată situație în care a fost pus, ca temă, gen. Cantacuzino-Grănicerul la examenul de maior, cunoscută de altfel și pe care singur ne-a povestit-o. Căpitane, i-au spus cei din comisie, te afli cu compania într-o pădure, noaptea; la dreapta inamic, la stânga inamic, în față inamic, în spate inamic. Ce faci? - Păi, ce să faci? a răspuns acesta, văzând imposibilitatea de ieșire normală din situația dată. Comand: Companieeee, drepti! Pentru rugăciune descopereeee-riți!

- Vorbind de recenta publicare a articolelor politice ale lui Eminescu, "Tribune Juive" din Paris afirmă, la 22 Oct. 81, că "marele poet a murit relativ tânăr, ca urmare a unui sifilis și a unui alcoolism înveterat. Scrierile sale antisemite, niciodată publicate înainte, datează din această fază terminală a vieții sale pe care criticii o consideră că puțin demnă de persoana sa". - Cu asemenea murdării, bazate pe minciună și atingând fibra cea mai sensibilă a unui neam, speră cei dela tribuna jidovească să atenueze.. antisemitismul?

- Precum se știe, răposatul Șeicaru a fost amestecat până în gât în cazul Stelescu, și în "mișeliile", cum le numește Căpitanul, urzite contra lui Corneliu Codreanu în iatacul Lupeascăi, unde Șeicaru era ca la el acasă. Se explică deci destul de bine prietenia lui cu dl Sima, cum și exaltările câtorva membri ai partidului simist la adresa defunctului. Și găsim foarte nămerit titlul unuia din aceste exaltate articole, "Pamfil Șeicaru conștiința unei epoci": e "conștiința" care, ucigând tineretul dărz anticomunist forjat la școala lui Corneliu Codreanu, a dus țara unde se află astăzi!

Radu Cornățeanu



DIN TOATĂ LUMEA

- Cinstind pe compatriotul nostru Ștefan Cantacuzino la jubileul de 80 de ani, un ziar suedez spune că omul se trage din viță imperială bizantină încă din sec. XII, că strămoșii săi au fost și pe tronurile Principatelor române, drept care și azi își zice prinț, și că în 1944 a venit în Suedia, lăsând statului român toate moșiile. Furnizând aceste date, prințul nostru a trecut însă sub tăcere un fapt mai proaspăt în biografia sa: că în instinctul și apucătura sa bizantină a dat o mână călduroasă cu reseristii, plimbându-se pe socoteala lor prin țara-i adoptivă, România, unde a constatat exploatarea "rațională" a fostelor sale moșii..

- Desvăluind sistemul sovietic de fabricare a preoților falsi, agenți și spioni în sutane, Le Figaro Magazine menționează și Constanța noastră drept centru de instruire a clericilor musulmani (imami), destinați exportului de "cadre religioase" în Orinetul apropiat.

- Vizita patriarhului Iustin în Suedia fusese odată contramandată din cauza "inimii slabe" a acestuia. A doua oară fu iarăși contramandată, în ultimul moment, tot pe motiv cardiologic, - deși, între timp, aceeași inimă fusese "tare" pentru o vizită în Statele Unite. Fapt e că, între timp, isbucniseră turburările din Polonia, menite să slăbească și cea mai tare inimă bolșevică..

- La Göteborg, în Suedia, s'a prezentat un așa numit Cebő-grup din Budapesta, cu un program executat doar de patru persoane, cu destule melodii românești. Prezentatorul spuse corect că în Ungaria există o minoritate de vreo 100.000 de români, dintre aceștia fiind și violonistul său, care execută o melodie arhaică românească din Milkerek. Tot corect se mai spuse că din asemenea melodii românești s'a inspirat și Bella Bartok. Prezentatorul era din Brașov și știa românește. Dansurile executate solo, zise maghiare, erau aidoma celor ale feciorilor de pe la Sibiu. Strigăturile "ungurești", era clar că fuseseră traduse. La unul din aceste dansuri, cu bătaia palmelor, lăutarul român ne făcu cu ochiul..

- Când Gjerek, până mai deunăzi șef al comuniștilor din Polonia, se trezi tras la spital spre a fi convins că "e bolnav de inimă", lui nu-i veni de nicăieri nici o urare, telegramă-ceva, cum se obișnuște în protocolul comunist, pentru înșănătoșire grabnică. Știa ei ce știa..

- Panait Istrati descrie în a sa spovedanie cazul scandalos de maltratare a unuia Rusakov, muncitor, cu scopul de a se pune mâna pe locuința lui, - fapt care l-a lămurit multe pe autor. Zisul "proletar", care vroia locuința și-l acuza de "antisemitism" pe Rusakov care și el era evreu, se numea Roitman. Acest fenomen și procedeu pe chestie de locuință s'a repetat pe urmă și în București, dar Panait Istrati n'a mai apucat să le vadă.

- S'au îngrămădit în Berlinul liber vreo 2500 de evrei ieșiți din Rusia, cu viză pentru Israel. Nu s'au dus însă acolo, ci au rămas în Berlin cu acte măsluite că ar fi nemți și beneficiind, astfel, de ajutoare și gratuități, dela locuință până la bani de îmbrăcăminte. Dulce-i chilipirul, chiar și de la nemți! Peste 300 dintre ei sunt deferiți justiției pentru fals în acte, urmând a fi expulzați (nu în Rusia, ci) în Israel. Vor țipa, desigur, că sunt discriminați, persecutați, victime ale rasismului. Auzi, să-i trimită din "țara lor" Germania, ai cărei cetățeni s'au făcut prin acte false, în țară "streină", Israel! Riscăm să auzim, mâine-poimâine, că evreii ar fi persecutați și în țara lor proprie, Israel. Altfel, de ce ar fi plecat 448.997 de cetățeni de acolo, numai în primele zece luni ale anului 1980, emigrând în special în America? Iar două treimi din cei scăpați din Rusia, nici nu cată spre Israel, ci se bagă pe sub alte aripi.

- În RSR s'a publicat un volum, în seria de opere complete ale lui Eminescu, cuprinzând și din scrierile politice ale poetului, cu unele exprimări nu chiar măgulitoare despre evrei. De îndată rabinul-șef de-acolo, păstorindu-și cu vigilență turma, a și adresat autorităților un protest pentru instigare "rasistă", sau așa ceva. Ține-te bine, Mihai Eminescu, acolo unde ești!

- La plenara CC. al PC. din Rusia, cel însărcinat cu "analiza" situației economice din capitala celui mai mare și mai avansat stat din lume a expus o bogată listă (măcar aceasta să fie "bogată"! ) de produse de primă necesitate ce nu se găsesc în "cantități suficiente" pe piața Moscovei: lapte, produse din carne și din pește, săpun, ață, încălțăminte, etc. Cartofii, fructele, zarzavaturile, sunt puse la categoria "îmbunătățiri pe planul aprovizionării" (în viitor). Dar nu era nicio nevoie de enumerare, ci, după principiul realizării de economii de timp, hârtie și spațiu, se putea spune totul într'un singur cuvânt: nu se găsește nimic!



- Simon Wiesenthal, cunoscutul vânător de criminali naziști (nu însă și staliști), e un personaj cât se poate de interesant, om al marilor performanțe. El deține, bunăoară, și recordul, unic printre milioanele de victime, de a fi peregrinat prin nu mai puțin de 13 lagăre naziste, fără să-i fi căzut, cum se vede, niciun fir din cap. Nu ca alți nepricepuți, conaționali sau nu, cari au fost doar într'un singur lagăr și au și pățit-o. Contrastul a provocat firească întrebare: Cum de s'a putut? Iar gurile rele, printre ele aia mai spurcată a lui Bruno Kreiski, s'au apucat să spună că n'ar fi lucru curat la mijloc, ci Simon s'ar fi datat la păcatul simoniei (cunoscută din primele veacuri creștine) și s'a făcut agent nazist. Lucru destul de obișnuit, de vreme ce este arătat chiar și în filmul "Holocaust". Poate tocmai de aceea strigă el în gura mare: prindeți hoțul! Apoi, se vede limpede că Wiesenthal știe mult prea bine să tragă spuză pe turta proprie, când face socoteala că numai lui naziștii i-ar fi omorât nu mai puțin de 89 de membri de familie. Cât "costă" aceștia în mărci germane, Simon omite să spună, deși e mai mult ca sigur că a făcut el și această socoteală. Poate în această socoteală intră și "rudele" politrucii în armata sovietică, denunțați de soldații ruși nedotați cu dragoste pentru ei. Pe politruc trebuie să-l iubești, măcar și de frică, mai ales când este evreu. Căci dacă politrucul e rus sau de alt neam decât cel evreesc, atunci se schimbă socoteala.

- Sam Baker, descoperitor în veacul trecut al izvoarelor Nilului, a avut soție originară din București (o armeană-româncă), cumpărată ca sclavă (luată de turci) la un târg din Bulgaria. Florence, cum se numea, a fost prima femeie albă care a pătruns în Africa până la izvoarele Nilului (împreună cu soțul).

- Partidul comunist din Egipt e unul dintre cele mai vechi în lume, celulele lui, cam numeroase, formându-se la Alexandria încă la începutul secolului nostru. E o performanță în "favoarea" Alexandriei, când te gândești că la noi am avut parte de asemenea "plocon" abia în 1921! În Alexandria nu l-au strecurat bolșevicii ruși, ci l-au moșit evreii alexandrini, așa, din... curatul lor sport de a se deda la chestii subversive.

- Din șapte secretari câți s'au perindat în fruntea partidului comunist iugoslav între anii 1919-1937, numai unul a murit de moarte bună, fiindcă a rămas în țara lui plină de "teroare" burgheză; unul și-a pierdut viața într'o trecere de frontieră frauduloasă; iar toți ceilalți, cinci la număr, adăpostiți la frații lor mincinoși din primul stat bolșevic din lume, au fost lichidați. Această soartă au avut-o și alți militanți comuniști, refugiați în statul lor internațional.

- George Orwell, cel cu scrierea vestită despre "Ferma animalelor" (cea comunistă), a fost în 1937 voluntar în Spania de partea comunistă. La Barcelona, el a putut vedea cu mirare și spaimă la ce acte de teroare se deda "socialismul" promovat din spate de Moscova. L-a impresionat negativ și prădarea bisericilor, deși însuși se considera troțkist. Și mai șocat a rămas un tovarăș al lui Orwell, anume W.H. Auden, ateu și el. Acesta însă, văzând ce se întâmplă în fond, deîndată a și dezertat. Iată o atestare din partea adversă, ateistă, a afirmației lui Ion Moța că în Spania de atunci comunismul "trăgea cu mitraliera în obrazul lui Cristos" și că deci e necesară ridicarea "pentru apărarea Crucii".

- Enver Hoge e supărat pe confrății săi comuniști pentru neseriozitatea și oportunismul de care dau dovadă. Toți sunt mincinoși și demagogi, una spunând și alta făcând. Cunoscând "marfa", face el un portret și lui Ceausescu. Acesta minte lumea că e liber, zice Enver, dar de fapt e legat de pactul dela Varșovia. E un excroc, care se pricepe să trăiască de pe urma banilor ce-i scoate dela credulii de americani, germani și alții, astfel el nefăcând două parale.

- Practica frecventă din Rusia de azi, de a-l trimite la psihiatrie pe orice opozant, nu-i ceva nou, ci era folosită și pe vremea țarilor. La începutul veacului nostru, bunăoară, cunoscutul filosof Ceadăev a fost declarat oficial nebun din cauza "Scrișorilor filosofice" care impresiionaseră intelectualitatea vremii. Regimul bolșevic, înapoiat în toate, s'a întors și sub acest aspect la practica trecutului. Nu s' "procedeie noi", ci "pricepere" rusească în oprimare.

- Cine eventual obține viză de ieșire din România, nu are voie acum să ia cu sine niciun bob de cafea "de import" (de aia "autohtonă" va fi având voie), nicio bucatică de carne și altele asemenea. Nu de alta, dar, parșivul, ar fi în stare să facă speculă în Occident, concurând exportul oficial al Răsării..

- Ceausescu a spus că România trebuie să atingă nivelul țărilor socialiste mai avansate. Care-or fi alea, când sunt toate o apă și-un pământ?..

Gr. Săveanu



# O RECUNOAȘTERE NEAȘTEPTATĂ, DAR TÂRZIE

De ani de zile ne străduim să demonstrăm unor inși vaccinați, majori, "culti" și "cu trecut", ceea ce n'am fi crezut niciodată că mai e nevoie să fie demonstrat, faptul fiind clar și pentru cea mai nevoiașă minte: că nu poți fi șef de mișcare moralizatoare, când ești imoral! Se vede că, uimit și el de atâta îngustime, iată că însuși cel cu pricina, pre nume Horia Sima, își iese din rezervă și publică, în chiar gazeta lui, cazul lui Ștefănescu-Goangă: că doar-doar or pricepe toți paralelismul. Goangă, ca rector al Universității dela Cluj, abuza de studenți. Trebuie însă relevat că el n'a fost niciodată legionar, nici n'a pretins vreodată să moralizeze omenirea, ci doar făcea și el ce face atâta lume. Și totuși, studenții Pop și Lăscăianu l-au condamnat la moarte, încercând să-l suprimă, - fapt aprobat cu brio și de Sima, care le publică azi apărarea.

Ce spun cei doi la Tribunal? Că "idealul neamului nostru este crearea unei spiritualități, prin coordonarea totală a sentimentului religios-moral cu cel național.. Din moment ce sufletul ne-a fost pervertit, în mod fatal ne îndreptăm spre prăbușire.. Fermentul cel mai puternic de distrugere este întronarea imoralității în rândurile elitei conducătoare și, prin aceasta, distrugerea temelurilor de moralitate în educația generațiilor tinere. Iată deci rolul extraordinar al elitei conducătoare, de moralitatea sau imoralitatea căreia depinde viitorul glorios sau nimicirea neamului.. Moralitatea este suportul indispensabil al acțiunii noastre de înălțare spre ideal.. Generațiile tinere trebuie ferite de orice influențe care ar putea duce la înăbușirea simțului moral. În fruntea celei mai înalte instituții de educație a neamului nu poate sta decât o personalitate căreia nu-i poate lipsi suportul cel mai puternic: moralitatea.. Goangă, prin viață imorală, era un focar de permanentă infecție a sufletelor tinere, un pângăritor al sufletelor curate.. ne era rușine de așa conducător.. Niciun moment n'ar fi trebuit tolerat în fruntea tineretului ardelean, unde se cocotase și unde trăia în imoralitate.. El știa, era conștient că nu merita.. însă patima de-a parveni și de a se ști în loc de frunte era mai puternică.. N'am tras în rectorul Goangă, ci în imoralitatea întronată în fruntea și la conducerea tineretului. Am arătat un om care devenise inconștient de rolul său.. Măscă a fost smulsă cu putere și de sub ea a năvălit un val de dușoare". Și așa mai departe. Aceste mărturisiri de crez, cu glas de moarte, sunt tot atâtea sfichiuiri de bici pe obrajii domnului Sima.

Iată deci cum, pentru fapte mai puțin grave decât ale "comandantului", Goangă, care se limita la amoruri libere și n'a spurcat niciodată ospetia fratelui de luptă, a fost totuși considerat ca vinovat de moarte. Cunoșcându-le acum dârzenia morală, nu-i nevoie să mai întrebăm ce-ar fi făcut Pop și Lăscăianu cu dl Sima, după ce-ar fi citit "dosarul". În niciun caz n'ar fi aiurit despre.. Ștefan cel Mare, sau Napoleon, ca unii dăștepți din Exil, cu simțul moral atrofiat. De ce să se fi flagelat, singur și așa de sângeros, Horia Sima? Trebuie că-i ros de răspunderea pentru infantilismele ce-au dus la asasinarea Căpitanului și, mai apoi, la groaznica noapte din 1939. Printre acestea, și cazul Goangă. Va fi crezut că "face" să recunoască murdăria imoralităților comise, dacă, în schimb, s'ar putea descărca măcar de răspunderea acestui atentat, care a precedat asasinarea Căpitanului. Căci, zice dânsul în încheiere, "coincidența acestui atentat cu activitatea legionară din acel moment a creat impresia că ar fi fost provocat de Mișcare, când în realitate a fost expresia unei imense revolte a unor tineri loviți permanent, de ani de zile, în sentimentele lor morale și naționale cele mai curate". O fi, dar atunci cum se face că le cunoștea anticipat "intențiile", de vreme ce-a trimis, cu o suspectă întârziere, pe careva să contramandeze atentatul.. deja comis?..

Pentru și mai buna înțelegere a gravității cazului din "dosar", să povestim și o întâmplare dela Rostock. Printre legionarii deportați acolo, se afla și unul Traian Iorga. Omul era liber, liberă era și nemțoaica cu care a fost surprins "în pat". Și totuși, pentru salvagardarea moralității legionare, a primit, în numele "comandantului", 25 la fund, trase cu toată strășnicia. Făptașii au fost apoi toți gradați și decorați de Sima, la Viena.

Ajunși la acest punct, o întrebare se impune: de ce, pentru aceeași faptă, înfinit mai gravă la dl Horia, Goangă a fost împușcat, Iorga schilodit, iar Sima nici măcar debarcat, ba chiar, spre hazul tuturor dușmanilor Mișcării, întărit de câțiva la comanda unei Mișcări care pentru moralizarea vieții publice românești jertfise mii de oameni. Și nu puteau, acei câțiva, să nu fie conștienți că prindăceasta



se mergea la crima scindării Legiunii, călcându-se astfel imperativul unității, așa de scumpă lui Corneliu Codreanu. Nu așteptăm desigur răspuns dela Horia Sima, marcat ca iresponsabil încă de pe vremea freneziei atentatelor. Și ce-ar putea de altfel să răspundă? Chiar recunoașterea de azi, prin paralelismul obligat cu cazul Goangă, e târzie, <sup>dupa ce,</sup> netrăgând la timp consecințele desucherilor sale, a mărit volumul multelor nenorociri aduse Legiunii. Ne-ar interesa însă, și nu fără un strop de malițiozitate, acum, după ce Sima însuși a arătat cum trebuie tratată imoralitatea, părerea foștilor legionari Halmaghi, Brădescu, Bălănescu și altor traianpopești, adevărații vinovați de menținerea lui, câtă e, în circulație. Am vrea însă un răspuns franc, bărbătesc, cu adevărat legionar. -

Petre Vălimăreanu

DAI ȘI DAI DIN NEAM ÎN NEAM de Aron Cotruș

Dai și dai din neam în neam, -  
și tot tu să zici: mulțam?!...  
Dat-ai dat pită la hoți  
și-acum sar pe tine toți...  
Rob la coasă, rob pe-ogor,  
mânci mălai din mila lor...  
Și de cum ți-l dau, și cât,  
ți s'oprește parcă'n gât...  
Pusu-ți-au muscalii bir,  
pe lobodă și pe știr,  
pe podmoale și copaci,  
și pe pașii cari îi faci...  
Pân'ce sama îți vei da,  
ți-or fura și Dunărea...  
De-unde, Doamne, atâți haihui?

E oar'coada veacului?...  
De-unde-atâția hoți și hoți,  
tăbărâți pe țară toți?...  
Vin și vin, lihniți și goi,  
și smulg țintra de pe noi...  
Vai și-amar, rumân sărac, -  
grâu-l duc, pita-i de leac...  
Iau din plin și din puțin,  
și tot ei spun că te țin...  
Iau și duc cât pot, cât vor,  
și tot tu rămâi dator...  
Bate-i, Doamne, crunt și du-i  
spre fundul pământului!  
Să mai vie înapoi,  
când chema-i-om noi de noi!...

&& La Baden, în Elveția, a avut loc Duminică 28 Martie, în biserica Maria Wyl, o Sf. Liturghie, oficiată de păr. prot. D. Em. Popa, vicarul Eparhiei Românilor liberi din Europa centrală, și de preoții dr. Viorel Mehedințu și Gh. Ursache (hirotonit cu 4 săptămâni înainte), cu participarea multor compatrioți din Germania și Elveția: fam. Florea Nicoriuc din Boianul Bucovinei ocupate, inimoșii organizatori ai festivității, dnii Dan Brătianu, Ion Broșteanu, prof. Ștefăneanu, fam. dr. Corbu, ing. Tiberiu Neagu, Aurica și Rodica Popa, fam. dr. P. Vălimăreanu, drd. Sorin Petcu, fam. Păcuraru, fam. ing. Brănescu, Mihai Băjan, Tatiana Pârvu, Sorin Enescu, D. Bosca, D. Bădulescu, Cristu Cantuniar, Mircea Cristescu, Gh. Costoglu, Ion Gavrilă, fam. Mircea Marin, Mihai Ionescu, Const. Metz, Ion și Marian Nicoriuc, Aristotel Pavelescu, dr. Gh. Popescu, Mirel Stoenescu, Răzvan Tănăsescu, Const. Vasile, Ion Rotăru, Emanuela Hängstler, Dan Slabu, etc. După slujbă, pr. Popa a vorbit înălțător despre Basarabia, dela a cărei unire au trecut 64 de ani. Cei peste o sută de participanți au mers apoi la o agapă în marele restaurant de peste drum, Kappelerhof. Un reportaj a apărut în ziarul local "Badener Tagblatt", cu o fotografie din timpul slujbei. -

&& Consiliul Național Român a trimis poporului polon un mesaj de solidaritate, în care se arată, între altele, că și "muncitorii români au încercat, înaintea prietenilor polonezi, să creeze syndicate libere, tentativă repede reprimată în sânge.. Poporul român face un apel la lumea liberă, să nu mai tolereze un nou München, o nouă Yalta, dacă nu vrea să se găsească ea însăși, într-o zi, în situația Poloniei și României". -

&& Mons. Traian Crișan, secretarul Congregației pentru cauzele Sfinților, a fost consacrat de însuși Sfântul Părinte, la 6 Ianuarie, în biserica Sf. Petru din Roma, ca Arhiepiscop de Drivasto. Grupul de Români, vreo 40, care a asistat la această ceremonie, a fost apoi primit în audiență de Papa Ioan Paul II, care le-a vorbit de "libertatea" religioasă din țările robite, și despre importantul rol jucat de Biserica Unită în destinul României. -

&& Secția germană a SAR și-a ținut adunarea anuală la München, 27 Decembrie. Președintele ei, dl C. Sporea, a făcut darea de seamă pe anul trecut și a schițat activitatea viitoare. Dnii Gh. Bălțean, M. Cismărescu și D. Pârâu au fost aleși cen-zori. SAR împlinește anul acesta 25 de ani, ramura germană 20 de ani. -

&& Din "Stimme der Märtyrer", redactată de pr. Wurmbrand, aflăm că în Basarabia există 28 de lagăre, dintre care unul pentru copii, 2 psihiatrice și o închisoare.

&& Ion Eliade Rădulescu a fost ales, în 1864, deputat de Muscel. -



LA MOARTEA PĂRINTELUI ANCHIDIM UȘERIU

S'a stins din viață din cauza unei boli necrutătoare un întremător de suflete, atât de necesar în aceste vremuri când se pune totul în joc pentru distrugerea și nu pentru salvarea vieții dăruită de Dumnezeu. Am pierdut un camarad dotat pentru ajutarea celui ce trece azi prin mlaștina desnădejdiei, pădurea cu fiare sălbatice sau munți de suferință. Părintele Ușeriu îmbrățișase preoția în refugiu, ca să poată sprijini mai bine Biserica noastră liberă. Aici, cași în țară, s'a bucurat de ajutorul exemplar al Doamnei Eugenia, participând la toate încercările prin care au trecut legionarii.

S'a născut la Bârgău, în Bistrița-Năsăud. Teologia a studiat-o la Cernăuți, unde a cunoscut Garda de Fier, care n'avea să-i ofere huzur și trai comod. Deacum va împărtăși soarta studențimii din toată țara. S'a remarcat îndată ca om corect, bun organizator, mereu activ. Astfel a ajuns președintele studențimii din Bucovina, alternându-se cu Mardarie Popinciuc, astăzi în Buenos Aires, cu care lucra vara la grădinărie pentru cantina studențească. În 1938, când la deschiderea noului an universitar studențimea a manifestat în bloc contra represiunii lui Carol-Wolf, printre arestați a fost și Anchidim Ușeriu, alături de nedespărțitul său prieten Mardarie Popinciuc, într'un grup de 71 camarazi. Din acest grup va evada, spre nenorocul lui, studentul Gherman, căci a fost prins și împușcat cu ocazia represiunii din Septembrie; cei rămași au scăpat, datorită unui primprocuror curajos și demn, care a refuzat să-i predea călăilor Lupeascăi.

Când Legiunea, rămasă fără Căpitan, s'a grăbit să vie la guvern sub o conducere improvizată, Ușeriu a ajuns comisar-șef la circulație, devenind proverbial prin faptul că nu-și încasa leafa, mulțumindu-se cu o cantină modestă, și prin marea lui omenie, care-l făcea iubit și de subalternii nelegionari. Tot atunci se va căsători cu Eugenia Vișoianu, care-și termina studiile la Agronomie.

În 1941 ne vom întâlni cu toții la Rostock, apoi la Buchenwald, unde el s'a îmbolnăvit grav de septicemie. A fost o minune c'a scăpat, dată fiind marea lipsă de medicamente. L-au îngrijit exemplar dr. Victor Apostolescu și Doamna Preoteasă.

În Brazilia, unde s'a refugiat după război, s'a născut fetița lor, Nicoleta, azi profesoară în St. Unite. Acolo s'a preoțit, locuind la Rio de Janeiro, dar cu o parohie și la San Paulo, unde mergea pe cheltuială proprie. L-am avut apoi preot la Buenos Aires. Când slujea, cu frumoasa lui voce de bas, fața i se lumina, emoția îl copleșea, transmitându-se și la credincioși, dintre cari unii veneau dela mari distanțe. Destinul l-a dus apoi în Statele Unite, fiind de mare ajutor P.S. Valerian în groaznicile încercări prin care a trecut. Dela parohia din Elwood City a trecut la Washington, unde va cădea grav bolnav. Fusesse desenat de Bădia Iasinschi capelan al Căminului Moța-Marin, unde a putut sluji de câteva ori, venind și la înmormântarea acestuia. La a Doamnei Virginia Iasinschi n'a mai putut participa, fiind înlocuit de părintele Popa dela Freiburg.

Refugiul românesc pierde un preot ce și-a dedicat toată viața sfintei cauze a Neamului, în țară și în Exil. Dela Cernăuți la Washington, traectoria vieții i-a fost mereu dârză, cu voe bună, mereu animând și îndemnând la luptă; o viață întreagă de dedicație și sacrificiu, ajutat constant de Doamna Preoteasă. Părintele Ușeriu nu poate lipsi din rândurile noastre. El e mereu cu noi. Să-i fie țărâna ușoară!

Nicolae Șeitan

+ Din rândurile Exilului a plecat în cele veșnice Dr. OCTAVIAN N. ROȘU, patriot luptător, devotat românismului, dreptății românești. Cu prilejul unei vizite în U. S. A., un cunoscut comun socotise cât se poate de oportun să descindem la Fernaldale, pe lângă Detroit, ca să facem un foarte scurt popas la Octavian Roșu. Avusem ce ne spune, întrucâtva ne știam din cele scrise, doi bănașeni aci fără graniță teritorială între ei. Dorea să facem o noapte de veghe în discuții patriotice și regreta profund că acest lucru nu se putea. Sunt oameni cu care te saluți zilnic poate, fără să ai ce comunica, cu ei. Sunt alții însă cu care o singură întâlnire și "o singură vorbă" rămâne pentru totdeauna. Dispariția unora a acestuia, cum a fost cu Octavian Roșu, o regreti profund. S.G.

&& La Debretin, în capitala Crișanei, rămasă la unguri, s'a deschis un consulat român. Să sperăm că va ști să protejeze interesele Românilor rămași în Ungaria și n'a fost numai o formalitate "diplomatică".

&& IMPORTANT! Amintim încă odată cititorilor noștri și publicațiilor de schimb noua noastră adresă: 7800 Freiburg - Münchhofstrasse 12 - Germania. -



DORURI ȘI NECAZURI

- B.-St.Unite: Cel Atotputernic să Vă dăruiască ani și ani cu bucuria sănătății și sfinte împliniri pentru Neam. Alături și o modestă contribuție pentru osteneala pe care Vatra o duce, cu atâta stăruitoare nădejde, spre Ziua Dreptății Românești.
- U.-Mexic: A venit timpul să-mi înoesc abonamentul. Felicitări pentru tot ce se scrie în VATRA! E cu adevărat un cadou românesc nestimat! Când o citesc, mă simt mai român și mai măreț! Ce n'ar da României din Țară s'o primească! În fine, va veni și momentul acela! Cu Dumnezeu înainte! Tatăl meu și cu Neagu Popa, amândoi târnăveni, din Șoard și Iernea, și Cristea Țe din Macedonia, își dorm somnul etern în Cimitirul Lindenwood (Mesteacănul) din Fort Wayne, Indiana.
- B.-St.Unite: Vatra a împlinit un gol în sufletul pribegilor cu dor de Țară.
- M.-Canada: Trimit abonamentul pe 1981. Curând trimit încă un cek pentru 1982.
- L.-Belgia: Scrisoarea Dumitale mi-a produs multă olăcere și emoție. Plăcere, prin faptul că vine dela un neobosit crainic al informării și lămuririi Exilului nostru, emoție - prin lecția de românism..
- P.-Australia: Țin să vă felicit pentru lupta continuă pe care ați dus-o și încă o duceți contra comunismului și pentru apărarea drepturilor noastre.
- C.-Austria: Vatra are nevoie de d-ta și noi toți la fel. E singura legătură între români și în special între noi, legionarii. Ultimul d-tale articol m'a bucurat foarte mult. Articolele Dlui Enescu sunt de o rară frumusețe și importanță politică. Dacă ai timp, confirmă-mi primirea celor 50 de mărci alăturate.
- P.-Venezuela: Spor la treaba la care de atâția ani vă străduiți. La mulți ani! Trimit abonamentul.
- B.-Franța: Sănătate la toți și reușită în lupta de toate zilele pentru tot ce-i românesc. Alăturat un bilet de 100 FF pentru VATRA.
- I.-St.Unite: Țineți cât mai sus acțiunile Vetrei, dușmanii sunt mulți dar toți vor cade.
- M.-St.Unite: E bine că ni se atrage atenția din când în când asupra restanței abonamentului. Și cum unii din noi n'am vrea să rămânem fără Vatra... Parte e de lăsare din partea noastră; parte, în goană după grijile vieții, mai uităm.
- F.-St.Unite: De necrezut cum au trecut 30 de ani! Eram în Noua Zelandă când am primit primele numere ale Vetrei. De-atunci mulți dintre ai noștri s'au dus, printre ei prof. Cârsteanu, care Vă dase adresa mea. Dumnezeu să-i ierte, așa ne vom stinge și noi, nu însă înainte de a ne vedea Țara liberă!
- M.-Venezuela: Odată cu obolul nostru, Vă urăm multă sănătate și spor la muncă!
- R.-Elveția: La galeria liberalilor democrați, din ultimul număr, ați uitat să treceți pe Tătărașcu, care, nu numai că s'a îmbrăcat, alături de alt liberal, Dr. C. Angelescu, în uniforma dictaturii regale, dar și-a adus prețiosul aport și la înfiriparea dictaturii comuniste, pe care n'a lăsat-o dela sân, cași Mihai, până n'a văzut-o pe picioare. Cât despre dl Sima, e adevărat c'a rămas doar cu câțiva inși "de credință", însă toți.. geniali. Să luăm numai ultimul număr din "Țara și Exilul": Gabriel Bălănescu e "ziarist de valoare", a cărui carte "face epocă"; răposatul Leontieș, "personalitatea reprezentativă a Românilor din Germania"; publicația lui Paulescu e "marea revistă de cultură națională" (ați auzit de ea?..); Ion Halmaghi, pomenit aici cu osanalele sale la adresa dlui Sima, e "cunoscutul publicist și om de cultură"; N. Teban, "un stejar al neamului". Bietul Moș Teban! Era cumsecădenia întrupată, om de mare probitate și omenie, - dar tocmai de aceea, dac'ar fi citit ditirambele dlui Sima, ar fi fost cel dintâi să se jeneze.
- C.-Chile: Trimit cu întârziere abonamentul. Am luat notă de noua adresă.
- N.-Polonia: Pentru "Vatra" Vă mulțumesc, dar deocamdată să n'o mai trimiteți...
- S.-St.Unite: Vă mulțumesc mult pentru revistă și alăturat un cec. Am fost în toamnă în țară și-mi plânge inima de cele ce am găsit acolo, mai ales că nu văd de unde ar putea veni salvarea atâta timp cât marile puteri nu fac nimic. Aici în America cetățeanul de rând este prea puțin informat sau chiar desinteresat, iar ziarele și T.V. joacă dansul Satanei.
- P.-St.Unite: Simt o mare mângâiere în acest deșert citind slovă Românească. Și afirmații Românești. Oare nu s'ar putea ca unul din Dstră care scrieți, simțiți și gândiți Românește, să găsiți o formulă, o cale de unire a tuturor Românilor din acest Exil forțat? Vă felicit pentru amintirea datelor importante din viața politică și culturală a României.
- V.-Franța: Ce se întâmplă în Polonia după Ungaria, Cehoslovacia și Afganistan



e proba că Occidentul nu e capabil să facă cel mai mic gest contra Rusiei. Rușii știu acumă că vor putea ocupa, fără război, o țară după alta. Poate vine vremea robiei prin lașitatea omului. Poate că nu merităm să trăim liberi?!

- T.-Germania: Pe iarnă am fost în țară. La graniță mi-au confiscat alimentele de drum ce-mi rămăseseră. Laptele se dă cu cartelă, 4 litri pe lună numai la cei cu copii mici și trebuie să fii până 'n ziuă la coadă, altfel nu mai găsești. Faso-lea, când se găsește, a ajuns la 40 lei kg. Unt, 50 de grame pe lună. Cartelă la făină și pâine, dar nu se găsește nici așa. Zahăr: un kil și jumătate pe lună, îl plătești, dar primești numai un kg, restul merge ca ajutor în Polonia. Caloriferele sunt stinse pentru economie, ascensoarele și soneria nu funcționează. La locul de muncă, uneori întrerup curentul și trimit pe muncitori acasă, fără să le plătească ziua și fără să-i avertizeze, deși unii vin dela distanțe mari.

- G.-Australia: Prof. Boldur și soțul meu s'au luptat pe tărâm științific să infirme anumite aberații scrise în special în vol. de Istorie a României, unde se afirmă niște enormități istorice, care legitimau rușilor supremația timp de peste trei secole asupra Moldovei. Vă felicit pentru "Vatra".

- D.-Grecia: Neîncrederea între oameni e firească, după viața din țară. Ni s'a creat reflexul spionajului și greu îl vom extirpa din mințile noastre mai mult sau mai puțin spălate, noi cei ce am trăit zeci de ani acolo! Felicitări pentru "Vatra"! Nici un rând nu sună fals și totul e de cea mai bună calitate. Se simte că totul trece prin minți românești. Trimet mica mea contribuție...

- N.-Argentina: Țin să-ți mărturisesc încă odată că te admir pentru lupta și scrisul clar și logic, la fel te felicit că nu ai renunțat la C.N.R., asta ar fi însemnat că ai fi făcut jocul masoneriei din Paris. Ce păcat că unii se comportă în Consiliu ca într'o parohie! Anexez un cec de 50 de dolari USA.

- D.-St. Unite: Nu mă interesează direct conflictul dintre legionari și Horia Sima, dar niște constatări sunt inevitabile: Aflați în Exil de peste 40 de ani, dl Sima și ai săi au rămas imobilizați istoricește la nivelul anului 1945, complet străini de realitățile din țară, rezultate din oprimarea comunistă. Personal n'am remarcat nici măcar o tentativă de acțiune constructivă din partea grupării simiste, ci numai torpilări la orice inițiativă a altora. După citirea "dosarului rușinii", care-l descalifică moral pe dl Sima definitiv ca om, și politic ca persoană cu veleități, am înțeles de ce legionarii pe cari i-am întâlnit în țară îl dezavuuau și-l socoteau răspunzător de nenorocirile întâmplare după arestarea lui Codreanu. Sunt ciudate asemănările dintre Sima și Ceaușescu: ambii se cred predestinați să conducă și nu concep că ar mai fi și alții capabili, ambii nu admit nici o critică, ambii se cred nemuritori...

- B.-St. Unite: Am revăzut după câțva timp "Vatra": este aceeași, nu și-a schimbat nici poziția și n'a pierdut nimic din demnitatea cunoscută. Dorind să reluăm contactul, trimit deocamdată 30 de dolari: acum sunt și eu.. pensionar.

- M.-Spania: Eu n'am avut o simpatie ci o prețuire constantă pentru liberali, singura organizație serioasă din politica românească. O dramă istorică a făcut ca tocmai cu acest partid să se dușmănească Mișcarea Legionară. Grupul Câmpeanu nu reprezintă vechiul partid liberal, ci o deviație oportunistă cu oarecare capacitate de mișcare, dar fără imaginație în acțiune. - Am văzut și eu un fel de circulară contra păr. Popa, plină de insinuări, minciuni și calomnii. La rea credință e de prisos să opui restabilirea adevărului. Căci nu poate să nu știe că la Le-benstedt e slujbă în fiecare lună, că la Köln slujba e rânduită de comunitatea locală în cadrul parohiei legal constituită și nu de Cercul Democrat (ai cărui membri pot veni la biserică oricând poftesc, ca orice creștin), că superiorul direct al părintelui Popa e neamțul Wagner și nu vreun rus, cum este cazul chiar cu autorul "circularii"; nici nu-l credem atât de ignorant ca să nu știe deosebirea dintre un sinod și un consiliu inter-episcopal. La Paris nu există nici "un fel de sinod" cu participarea episcopului comunist român, cum scrie insidios autorul, ci un simplu consiliu la care iau parte toate bisericile ortodoxe în relație cu Patriarhia Ecumenică. Biserica refugiaților români din Germania poate ierta creștinește defăimările unui inconștient, dar credincioșii ar putea trage la răspundere pe făptaș. Mai ales că recidiva agravează delictul de calomnie!

- M.-Germania: Alături modesta contribuție a unui azilant. N'am înțeles exact de era nevoie și de încă o biserică independentă la Frankfurt, nu prea știm față de cine este independentă, față de cine vrea să arate că nu este dependentă, cum stă față de cea din Freiburg, față de cea din Paris, față de cea din USA și Canada, față de și față de și față de... Poate că a sosit timpul ca măcar bisericile din



pribejie să lase zavistiile la o parte și să devină toate... dependente de Dumnezeuul lui Ștefan, al lui Mihai Viteazul și al preoților și călugărilor martiri. Poate.. Până atunci: 2 români pribegi = 3 partide = 4 dizidențe!

- R.-Germania: Vă trimit alăturat două specimene literare ale "bisericii" din Offenbach, merită să publicați ceva din această frumoasă activitate de spionaj ce se poartă la adăpostul prelaților ce vin și se duc prin toată lumea. Ar fi bună o pagină în germană: poate s'ar lămuri și cei de-aici cui au dat credite..

- R.-România: Când împlineam 37 de ani am primit a 4-a condamnare ce însuma un total de 37 ani de muncă silnică. Pe noi ne colindau îngerii Domnului, cu colindul: Stăm în beznă grea, Pentru noi nu-i stea, Cerul nu se-aprinde. Pentru osândiți îngerii iubiți nu aduc colinde, de Radu Gyr. Condamnările le-am primit pentru favorizarea infractorului (partizanii din munții Făgăraș). Am lucrat pe canal din greu, numai bunul Dumnezeu m'a scăpat. La arestare aveam 86 kg, la liberare 51. Puține au fost atunci casele din care să nu fi fost barem un arestat. Verzii erau vânați fără cruțare, în toate pușcăriile ei erau în majoritate covârșitoare. Mult timp mi-au lăncezit oasele la Jilava, la Reduit: e sub pământ, pe deasupra trece râul, înăuntru picură apa continuu. Dar adevărații oameni au rămas tot oameni, n'au cedat. Acum, nici pământul de sub casă nu mai e al nostru...

- F.-Italia: Cu Nicolae Penescu, s'a stins o stea, dar numai în "eul" ei material. Lumina ei spirituală, de nobleță și patriotism, a rămas pe firmamentul invizibil și impalpabil ca o călăuză în continuarea luptei pentru promovarea Dreptății, Libertății și Independenței Națiunii Române.

- S.-Spania: Bietul părintele Ușeriu! N'a fost chip să scape de boala afurisită!

- B.-Argentina: La 28 August a plecat dintre noi, la 78 de ani, bunul nostru camarad Nicolae Teban. În Ianuarie 1941, în manevra de la garda călare în București, dormeam amândoi pe aceeași rogojină. Într-o dimineață, când chema pentru tribunal, pe listă era și Moș Teban, cum îi spuneam noi. La plecare îmi spune încet: Ioane, eu nu mai viu aici! I-am răspuns: Să-ți ajute Dumnezeu! Pe coridorul tribunalului un camarad i-a dat o căciulă, și-a pus-o pe cap, și-a ridicat gulerul la palton și, când s'a întors santinela, el a ieșit pe poarta principală. Cum era mic de statură și slab, i-a fost mai ușor. Când au venit ceilalți camarazi de la tribunal și ne-au spus că a fugit, de bucurie am cântat toți Sfântă tinerețe legionară. Era șeful unității S.E.T. de la avioanele Pipera București; mereu vesel și glumeț, menținea dragostea și ne făcea să uităm de necazuri. Bunul Dumnezeu să-l țină între Dreptii Lui. Vă trimit contribuție de 30 de dolari pentru Vatra.

- I.-Chile: Alăturat Vă remit modesta contribuție a unui.. pensionar. Privesc cu strângere de inimă cum cei din generația mea "se duc ca clipele, scuturând aripele". Privesc la generația ce ne urmează. Majoritatea, născută, crescută, instruită într'un ambient ce nu este românesc, ba chiar căsătoriti cu băștinași. Ascultă cu curiozitate ce le povestim despre țara noastră de baștină, și parcă nici nu cred. Cei ce ne-ar putea salva și ajuta să ne curățăm țara de buruieni, privesc cu nepăsare cum valul roșu înaintează zi de zi, înecând noi țări și popoare.

- A.-Franta: Am citit "Destinul unei Generații (geneza și urmările lui 10 Dec. 1922) de C. Papanace și, cum nu sunt sectar, declar sus și tare că mi-a făcut o impresie deosebit de bună. Unde se pot procura alte lucrări ale D-sale?

- M.-Elveția: Sf. Înviere să ne fie ultima sub regim de ocupație! Iată RUGA mea:

Doamne, eu până acuma,  
Niciodată n'am cerut  
Răzbunare pentru viermii  
Cari țara mi-au vândut.

Dar acum, puterea-mi, Doamne,  
A slăbit și nu mai poate  
A Satanei încercare  
Mai departe să o rabde!

De aceea vin la Tine,  
Eu, netrebnic robul Tău,  
Să Te rog să faci dreptate,  
Doamne, Dumnezeuul meu!

Vreau, pe cei ce-au vândut țara,  
Sub picioare să mi-i pui,

și pe capul lor, cu silă  
și cu scârbă să mă sui.

Să-i strivesc precum strivește  
Greul tanc o biată rămă;  
Din hidoasa lor ființă,  
Nimic să nu mai rămână!

Vreau, puterea Ta, O, Doamne,  
Să o simtă toți vrășmașii;  
Să o simtă toți ateii,  
Toți netrebnicii și lașii!

Și-apoi, Țara Românească,  
După ce dușmanii pier,  
Vreau din nou să strălucească  
Precum soarele pe cer!



N'am înțeles bine niciodată de ce filozofii detestă poezia. Ba unul dintre cei mai iluștri dintre ei, și de mult, vroia să dea poezia afară din cetate. Mai de curând Berdiaev justifica refuzul lui de apropiere a poeziei. Ostilitatea filozofilor față de poezie se explică poate prin înrudire. Și unii și alții folosesc ca materie primă Cuvântul. Filozoful e un arhitect, Poetul un mag al Cuvântului. Dar cetatea nu poate fi lipsită nici de gândire, nici de poezie. Fără filozofi și fără de poezie, Cetatea ar fi moartă. Câteodată vedem întâlnirea fericită în aceeași persoană a gânditorului cu poetul, ca la noi Eminescu, Blaga, Nichifor Crainic, Vintilă Horia, Horia Stamatu. Nu mai pomenesc aici și pe alții, ci, mai de parte, pe unul singur.

Poezii sunt crainicii timpurilor, turburi sau senine. În timpuri turburi, ei zugrăvesc prăpădul care amenință să vină. În timpuri mai senine, ei evocă marele spectacol al naturii și al vieții. Dar în rânduirea omenească, timpurile nu sunt nici universal întunecate, nici absolut senine. Petele de întuneric și de lumină nu numai alternează, dar și coexistă. Perspectivele de prăpăd și imagini mai tonice din natură și din existență, coexistă și ele.

Alexandru Gregorian face parte dintre cei 5-6 scriitori și poezii mai tineri cari și-au făcut un nume în deceniul dinaintea ultimului Război. Vicisitudinile Exilului l-au ținut un timp departe de tiparul poetic. Și iată, Editura dela Salamancă a destoinicului Aureliu Răuță publică unul după altul două volume din poemele lui Gregorian, în așteptarea celui de-al treilea. Eu nu sunt critic literar. Critica literară o las pe seama celor cari au făcut-o, în primul rând la dimensiunea lui Vintilă Horia și apoi a lui Ovidiu Vuia. Eu semnalez aici numai opera care definește o personalitate și înseamnă un adaos la Cultura Românească.

În primul volum, Gregorian e destul de lucid pentru a-și da seama cât de compact e blocul de întuneric în care e cuprinsă lumea. Dar el nu vrea să insiste asupra metehnelor, în rând cu toți bocitorii de meserie. El desprinde din opacitatea funebră cele câteva insule de radiație vitală, numite prudent "Pete de Lumină". În cel de-al doilea volum, "petele de lumină" cresc până la măsura Soarelui depe coastă cu acest nume, unde s'a retras Poetul și unde îmi adăpostesc și eu de frig oasele bătrâne în lunile de iarnă. "Costa del Sol", "Coasta Soarelui", îmbie la contemplarea peisajului andaluz și la meditații despre trei milenii de Istorie creată de "Mare Nostrum".

Cât despre peisajul Andaluziei din apropiere de coasta mării de mijloc, Vintilă Horia îmi confirmă în cronica despre poemele lui Gregorian observația făcută după citirea versurilor de către Poet, înainte de a apărea în volum. Pe terasa casei "Luz", de unde se vede în depărtare marea "cum scânteie la soare", ca în canțoneta napolitană, și în spate cu înălțimile inundate de lumină, întrezăream în versurile cu mireasmă de lămâi și portocali o priveliște onirică muntenească. "Lumea devine de înțeles", scrie Vintilă Horia, "deci suportabilă, cum s'a întâmplat cu toți exilații de soi, în momentul în care ajung să poată interpreta lumea folosind drept cheie un peisaj străin devenit dintr'odată românesc". Așa forța din noi de proiecție a locurilor natale ca într'un vis, ne îndeamnă să descoperim asemănări cu ele în cele mai îndepărtate colțuri din alte țări și continente. Și în adevăr vedem, cum scrie tot Vintilă Horia, "cât a contribuit marea depe Coasta Soarelui de a face din Alexandru Gregorian un mare poet român".

Astfel Gregorian se înscrie printre poezii români recunoscuți în Spania, Aron Cotruș, Alexandru Busuioceanu, Horia Stamatu, însuși Vintilă Horia. Iar marele cotidian "Sur" ("Sud") din Malaga au apărut mai multe articole despre Poetul Gregorian. Unul dintre ele, al scriitoarei Concepcion Palacio Palacios, poartă un titlu răsunător: "Doi Poezii Români cântă Spania: Cotruș și Gregorian". Și ca o recunoaștere simetrică a Poeziei lui Gregorian, la cealaltă graniță a Europei Libere, Poetul bănățean Hans Diplich, traducător cunoscut din poezii români, a publicat în "Der Donauschwabe" o versiune în limba germană a poemului "Dunărea", "Die Donau": "Seit tausend Jahren spiegeln Donauwellen / Die gleichen Geten und die Niebelungen / Im Kettenhemde, nach des Himmels Willen / Zum Kampf bereit und zu dem Werk des Friedens". Și în original: "De mii de ani aceiași Geți în zale / Și Nibelungi cu cerul prins în arcuri, / Aceiași răsvrătiți și aceleși șarturi / Se oglesc în valurile tale". - În această ultimă strofă a poemului bi-ling se oglindește în adevăr, în undele fluviului românesc și german, toată Istoria comună dela Geți și Nibelungi până la osânda celui de-l Doilea Război Mondial.



Și acum, timpurile poetilor se suprapun epocii de mediocritate și mizerie din mințile și apucăturile oamenilor. Opera poetilor ne aduce o consolare. Poeții, chiar când ne comunică presimțiri rele, răspândesc "pete de lumină" în întuneric. M.F.E.

&& Consiliul Național Român a primit de la Regele Mihai următoarea telegramă: "Aflând abia întors în Europa decesul lui Nicolae Penescu, împărtășesc durerea voastră la pierderea prematură a acestui mare luptător român".-

&& Profitând de prezența la Paris a secretarilor din Germania și Italia, d-nii Morcov și Florea, și a altor membri, veniți cu ocazia funeraliilor lui N. Penescu, Biroul Executiv Central al Consiliului Național Român a ținut în seara de 9 Martie o ședință lărgită. S'au făcut elogiile defunctului și s'au fixat noi linii de activitate. Biroul Executiv a cooptat 3 membri în locurile libere: Dna Anna-Maria Tuduri (Franța), Grigore Dumitrescu (Germania) și Ovidiu Borcea (St. Unite).-

&& Dl dr. Gh. Tase, președintele Asociației Românilor refugiați în Germania, a lansat un apel în care, arătând multiplele obligații ale Asociației, cere înțelegerea și concursul compatrioților. Contribuțiile se pot trimite la: Verband der Exil-Rumänen, 8000 München 33, Postschliessfach 903, - sau la unul din următoarele conturi: Dresdner Bank München, Promenadeplatz, kto nr. 3436585; și Postscheckamt München, kto nr. 205560 - 805.-

&& Îmformat că articolul său despre Ion Mihalache, din acest număr, a apărut și în Micromagazinul lui Marius Ligi, publicație pro-comunistă din America, dl Cicerone Ionițoiu ține să se știe că dânsul l-a trimis numai la câteva gazete românești și la Free Europe. Cum de-a ajuns la Micromagazin, nu-și poate da seama. Să-l fi trimis căreva de la Free Europe?...

&& Împlinindu-se 64 de ani de la alipirea Basarabiei, la Köln a avut loc Sâmbătă seara, 27 Martie, o comemorare la Agnes-Haus, unde au vorbit dr. Günther Krauss (Die Lage Rumäniens aus deutscher Sicht) și Sergiu Grossu: Desființarea națiunii române prin descreștinare. A urmat, a doua zi, în cripta bisericii "Sf. Agnes", Sf. Liturghie, oficiată de pr. Mircea Domitriu. Organizatori: Eugenia Dunitrescu, Nicolae Paul (originar de pe Râul Doamnei) și dr. Alexandru Suga, care a întocmit și o broșură despre Basarabia, în germană, furnizând oaspeților date utile despre această provincie, din care reiese dreptatea românească.-

&& Citim în "La Résistance Albanaise", nr. 115, că, referindu-se la un articol publicat în L'Osservatore Romano, intitulat "Apelul episcopilor ortodocși greci pentru libertatea religioasă în Albania", în care se dă cifra de 400.000 de greci, dl Abas Ermenji, președintele Comitetului național democrat "Albania liberă", a trimis o scrisoare la Secretăria de Stat a Vaticanului, în care arată că de libertate religioasă au nevoie toate confesiunile religioase din Albania, și că cifra de 400.000 a fost pur și simplu înzecită, căci așazisa minoritate greacă "nu cuprinde decât 40.000 de grecofoni cari, după istoricul grec Evlepidis, nu sunt nici greci nici albanezi, ci valahi grecizați".-

&& Sub auspiciile Fundației Europene Drăgan a avut loc în Spania, la Palma de Mallorca, 16-19 Noembrie, un Symposium Internațional de Tracologie, cu participări universitare din țara-gazdă, Portugalia, România, Italia, Bulgaria, Grecia, Germania și Iugoslavia.-

&& Compatriotul nostru G. Manolescu, refugiat în Germania (8000 München 70, Heiglhofstr. 8 a, tel. 7140790), a înființat de curând editura "Mioritza", cu un program foarte bogat: literatură, știință, artă, discuri, casete muzicale, filme.-

&& Spune Ceaușescu, într'un discurs, că, spre deosebire de anul 1950, când românul putea cumpăra numai 16 kg de carne pe an, astăzi el poate cumpăra 60 de chilogramme. A uitat, numai, să spună unde se poate cumpăra această carne...

&& Un cititor al "Tribunii" minciunii îi scrie că "cea mai interesantă pagină e cea consacrată sportului". Poate, pentru că e cam singura în care încă n'a pătruns multilaterală competență a lui Ceaușescu.

&& În corespondența unei publicații din America, în care o scrisoare este datată 39 Octombrie 1981, alta se termină astfel: "La 28 Septembrie a murit și la 30 a fost îngropat la Roma mons. Aloisiu Tăutu. Dă, Doamne, bine". Chiar așa!

&& Citim altundeva: "La Alba Iulia, acolo unde Horia fusese sfârmat pe roată în prezența reprezentanților Basarabiei și a Bucovinei...". Și aceștia n'au făcut nimic ca să-l salveze? Halal patriotism!

&& "Revista Mea" din Tel Aviv, 20 Nov. 81, își dă cu presupusul că VATRA reprezintă dizidența legionară față de Horia Sima. Hei, își are el, Sima, aliații lui...



DIN ZIARE, CARTI, REVISTE

- N. Lupan, în "Basarabia": Sub pretextul că postamentul de cărămidă trebuie înlocuit cu unul din piatră cioplită, statuia a fost mai întâi împrejmuțată cu un gard ca să nu se vadă ce se face acolo, iar apoi strămutată cu vreo 15 metri îndărăt și pitită sub coroanele a doi copaci seculari. Acuma în fosta piață a fostei mitropolii din Chișinău pe primul plan nu mai apare monumentul lui Ștefan cel Mare, ci statuia de granit roșu a lui Lenin. De jur împrejurul monumentului marelui nostru Domnitor a fost sădit un rond cu flori, fără să se lase vreo călăruie spre postament. Drept urmare florile nu mai sunt puse cu dragoste și pietate, ci sunt aruncate dela distanță. Aruncate și căzute la întâmplare, florile însă nu lipsesc niciodată.

- I. G. Duca, Amintiri politice, vol. II. - În Moldova, după retragerea din toamna 1916, "artiștii noștri mergeau prin spitale, declamau în fața bolnavilor versuri patriotice, cântau cântece, dădeau concerte. În această privință cel mai neobosit era Enescu, fără răgaz, pretutindeni și-a pus talentul în slujba nevoilor țării. Refuzând orice remunerații, făcând donațiuni generoase din modestele sale mijloace, stimulând pe cei mai tineri, alergând în toată Moldova, a fost admirabil. În acele grele ceasuri ale vieții noastre naționale, el s'a dovedit a fi nu numai un mare talent, dar și un mare suflet...

Vestea comunicată de Comandamentul German, a doua zi după intrarea trupelor lor în București, și anume că populația îi întâmpinase cu aclamații și cu flori, era dovedită a fi inexactă.. În acest rol de denunțatori s'au ilustrat din nenorocire și mulți evrei. Știind mai toți să vorbească limba germană, au devenit din prima zi auxiliari indispensabili ai armatelor de ocupație.. Mulți, adesea prea mulți, s'au arătat însă nedemni și răzbnători, contribuind astfel să provoace în rândurile populației rămase în teritoriul ocupat o recrudescență de antisemitism.

Mergând la Petrograd, în Aprilie 1917, Ionel Brătianu "fusesse întâmpinat la gară cu muzici și gardă de onoare, atât el cât și însoțitorii lui - adică generalul Prezan, Dinu Brătianu, colonelul Antonescu, colonelul Popescu dela intendenta și Aurel Vasiliu - fiind găzduiți la Palatul de Iarnă în apartamentele imperiale".

- Paul Goma, la Desbaterea publică din Forum-ul Halelor din Paris, în "Limite", Ian. 82: "De două secole și jumătate, România, țară creștină, a fost ajutată de "marele Frate", și el creștin, să scape de jugul păgânilor de turci. Rușii au procedat ca în Afganistan, au venit să ne "ajute" și au uitat, mai multă vreme, să mai.. plece. În plus, în 1941, România a fost alături de Nemți, nu din motive ideologice, ci pentru că, douăsprezece luni mai înainte, în 1940, Rușii au smuls României, prin ultimatum, două provincii. În 1944, Rușii n'au venit în România ca liberatori, n'au eliberat țara de trupele germane, deoarece țara nu era ocupată. Partidul comunist aproape că nu exista: Sovieticii s'au văzut obligați să improvizeze, să exporte comuniști în România. Românii s'au aflat în opoziție încă dela 23 August, și nu trebuie să uităm că au existat în munții noștri partizani înarmați și bine organizați până în Aprilie 1953, deci după moartea lui Stalin din Martie 1953. Această rezistență s'a frânt după revoluția maghiară, când oamenii și-au dat seama că nu se pot aștepta la niciun ajutor din partea Occidentului.

- Axentia Roșu, în "Acțiunea Românească", N.Y., Dec. 81: Sunt profund mâhnit când aflu că în aproape toate bisericile noastre românești din America serviciul religios se face în limba engleză.. Sunt român din Betania, Ungaria, nu departe de frontiera cu România. Avem două biserici mari, frumoase, mândria noastră a Românilor din Ungaria. Slujba religioasă se face în limba română și nu în limba maghiară. Copiii noștri toți vorbesc și scriu în limba română. Dar aici, unde trăim într-o țară liberă.. câți copii de români vorbesc și scriu în limba română? Să luăm exemplu dela celelalte biserici minoritare din Statele Unite, fie spaniolă, greacă, ucraineană, sârbă, maghiară, armeană, etc. Slujbele se fac în limbile respective și copiii lor vorbesc limba părinților lor.

- În "Le Courrier des Pays de l'Est", Mai 1981, Edith Lhomel se ocupă, în pag. 57-64, de "Politica energetică a României pentru anii 80". Analiza e amănunțită, sector de sector, iar concluziile pesimiste. Căci în tabelele însoțitoare se vede cum, secătuiind bogățiile naturale ale țării, toate proiectele industriale depind mai mult de bunăvoința Moscovei, ceea ce atrage și o înfeodare mai adâncă față de Rusia. Planurile sunt făcute până în 1985, prevederile până în 1990. Dar până atunci, dac'o vrea Dumnezeu, Ceaușescu își va fi luat de mult tălpășița din Țara pe care a batjocorit-o ca nimeni altul!



### ÎNCREȚINȚARE

Nu sunt purtător de cuvânt al vreunui partid, nu reprezint nici o organizație, nu chem pe nimeni să înființeze vreuna. Nu combat nici un alt partid, decât acela care pornește dela marxism, oriunde și oricum s'ar afla sau denumi. Pornesc dela gândul că toți aceia care își spun cuvântul în pribegia românească, făcând parte din ea, au cel puțin o intenție bună, și că dacă fiecare purtăm o fărâmă de adevăr în noi, niciunul nu suntem stegarul fără de prihană al adevărului unic, absolut. Unic și absolut este doar partidul din țara pe care am fost siliți, dintr'un motiv sau altul, să o părăsim. Și pentru că este și unic și absolut, este cu atât mai detestabil și mai detestat.

Mărturisesc neștiința unei miraculoase și operative rețete a unificării exilului românesc, necesitate pentru toți care pribegim și deziderat pentru cei de acasă, care, pe drept cuvânt, așteaptă mai mult dela noi.

Sunt încredințat, ca și atât de mult alții, că pe acest drum trebuie să pășim, nu ură în ură, ci mână în mână și cuget în faptă. Nu propun adunări, moțiuni, statute, comitete și președinții. Propun să începem toți, cu mic cu mare, o faptă românească, ușor de durat, chiar dacă pare grea la primul gând. Propun să nu ne mai aruncăm vorbe de ocară acei care pornim dela câteva gânduri cu sclipiri și duritate diamantină: că rostul nostru al tuturor românilor este într'o țară ne- atârnată, liberă și întregită, fără uri de neam sau de clasă, străine omeniei din- totdeauna a neamului. O țară în care să trăim fiecare după vrerile noastre, cu respectul pentru ființa și vrerile aproapelui.

Pentru a nu naviga în apele impreciziei, propun ca toți aceia care scriu, care scriu, care cuvântă, care cuvântăm în dorurile și rosturile pribegiei, să ne țârmurim o etapă în care să astupăm glasul zavistiei și rândurile gâlcevilor. Propun ca această etapă să o începem la 10 Mai 1982 și să o ținem ca un post al revărsării patimilor, până la 1 ale lui Decembrie din acest an. În aproape șapte luni vom avea prilej să atacăm probleme și nu alți pribegi, idei și nu persoane, din care, poate, unele fără ca să știm, au suferit mai mult ca noi. Și clocotul ce nu-l vom revărsa între noi, peste noi, îl vom lăsa vrăjmașilor, că acolo se cade să ardă și să fiarbă.

Și fără a mă vorbi cu nimeni, cred că este un gând al tuturor din pribegie, acela că în acest răstimp așteptăm dela preoții care slujesc în credința stră- moșilor noștri, în amarul pribegiei noastre, să dea cuvenitul exemplu al strân- gerii într'un singur sobor, ca să le fie ruga și mai auzită.

Iar la 1 Decembrie să ne privim fiecare în oglinda conștiinței și să ne în- trebăm: cum, cât și de ce am făcut? Până atunci, astfel cum a lăsat scris croni- carul: "Cine precum îi va fi voia, așa va face".

Constantin Mares

&& În comuna Voinesti (Muscel), în locul unde drumul se bifurcă spre Lerești și spre Rucăr-Brașov, s'au găsit urmele unui castru roman, cu terme, două țigle cu ștampila Legiunii a XI-a Claudia și a Cohortei I Flavia Commagenorum, obiecte ceramice, fragmente de silex, o monedă de argint emisă de împăratul Vespasian.-

&& Din punct de vedere religios, cele 4 miliarde de oameni ce trăiesc pe pământ se împart astfel: mozaici, 16 milioane; taoiști, 51 milioane; șintoști, 76 mili- oane; ortodocși, 155 milioane; confucianiști, 306 milioane; budiști, 308 milioane; protestanți, 370 milioane; hinduiști, 550 milioane; musulmani, 575 milioane; ca- tolici, 750 milioane. ("L'Homme Nouveau").

&& Azi trăiesc, după anuarul evreesc, 13 milioane de evrei, dintre cari aproape jumătate în Statele Unite: 5.900.000. Restul: 3.282.000 în Israel, 1.700.000 în Rusia, 539.000 în Franța, 390.000 în Anglia, 242.000 în Argentina, 110.000 în Brazilia, 108.000 în Africa de Sud.-

&& A apărut vol. II din "Relațiile româno-ruse: 1866-1922", de N.S. Govora. Se poate comanda, cu 10 dolari, la editură: Carpații, Conde de Peñalver 82 -Madrid.-

&& Institutul Teologic Saint Serge din Paris a conferit păr. prof. D. Stăniloae, într'o ceremonie care a avut loc la 19 Mai 81, diploma de doctor Honoris Causa.-

&& În seara de 22 Aprilie s'a inaugurat la Paris Expoziția de sculptură a compatriotului nostru Ion Vlad; Expoziția rămâne deschisă o lună.-

&& Arheologii au descoperit urmele drumului roman care lega orașul Sirmium de Singidunum, Belgradul de azi.-

ATENȚIUNE! Amintim din nou cititorilor noștri și publicațiilor de schimb noua noastră adresă: 7800 Freiburg - Münchhofstr. 12 -Germania



S E M N A L Ă R I

- N.S.G. (ovora), Enigmaticul doctor Ion Jovin, - și Nicolae Lupan, Tragedia euforiei, - în "Carpații", Madrid, Iulie 81.-
- G.A.Pordea, Le revenant, un fel de roman, cu incertitudinea diplomaților noștri la instalarea comuniștilor în țară. Succesul, a cărui cheie autorul se vede că o cunoaște bine, e asigurat, pentru o anumită lume, de ritualele injurii la adresa legionarilor, taxați cu un potop de epitete din cele mai... "alese".-
- Sava Gârleanu, Viața religioasă a Românilor din sudul Dunării, în "Zori de Zi", buletinul Eparhiei Românilor liberi din Europa centrală, Freiburg, Sept. 81.-
- Horia Sima, în "Țara și Exilul", Madrid, Oct. 81, cu obișnuitul stil și gramatică, cu care de mult ne-a învățat "profesorul". Vorbește, astfel, de "sistemul bolșevic de anihilare al omului"; de "o carte din acelea cari face epocă"; unui confrate nou apărut îi urează "viață lungă și tare ca cremenea; etc. "Tovarășe Ceaușescu, nu mai umbla cu cioara vopsită", așa se exprimă un fost comandant, fost vicepreședinte al Consiliului de miniștri! "Rusia - își dă el cu părerea -, urmarește ca prin subjugarea economică a țărilor din răsărit în cadrul 'Caer' să se ajungă apoi la subjugarea lor politică". Apoi! Cașicum subjugarea politică n'ar fi funcționând deja de vreo 4 decenii, premergând pe cea economică!
- Nicolae Bujin, Il messaggio di Codreanu, în "Il Secolo d'Italia", Roma, 13 Dec. 81. Un excelent articol "la 43 de ani dela jertfa fondatorului Mișcării Legionare Române", ocupând o pagină întreagă, cu chipul Căpitanului, medalia comemorativă la 50 de ani dela întemeierea Legiunii, și Arhanghelul Mihail alungând diavolul din hotarele României Mari.-
- Frândza Vlahă, "să scoati di Nacu Zdru" la Bridgeport (USA). În primul număr din acest an vedem figurile unor proeminente românești sud-dunărene: patriarhul Atenagora, mitropolitul Șaguna, premierul Coletti, Pitu Guli, Iordache Olimpiotul, Marcu Boțari, Riga Fereu, dar și pe primministrul Greciei, Papandreu, dela care, date fiind vederile sale democratice, se speră redeschiderea școlilor române din Macedonia. Căci, zice dl Zdru, "după limba statului, limba vlahă lipsiaști shibă a daua limbă tu Balcan. Vlahli sunt rădățina Balcanului". Pe verso, o horă din Pind, în costume naționale.-
- Liviu Jurchescu, Il figlio di Romula, în "Noi, Tracii", Milano, Sept.-Nov. 81. E vorba de unul din împărații romani de origină dacă, Galeriu, născut la Romula, prin preajma Caracălului, în Oltenia, bine încadrat în istoria timpului.-
- România democrată, Woodside (USA), nr. 42, cu harta în chenar de doliu a Bucovinei de nord și Basarabiei. Condeieri, în afară de directorul Ion Teodorescu-Făget: pr. Nic. Bârsan, I. Crișan, S. Gârleanu, Alex. Silistoreanu, C. Ionițoiu, etc. E reprodus înflăcăratul manifest către Moți al lui Amos Frâncu, în 1918; cuvântarea lui C. Stere la Sfatul Țării din Chișinău (1918); poezii de Al. Mateevici și V. Posteuca.-
- Ion Boieru, Trădarea intelectualilor; și Sergiu Grossu, Ecclesiocentrism sau Christocentrism?, în "Cuvântul Românesc", Ian. 81.-
- Vasile C. Dumitrescu, 23 August, în "Curentul", München, Sept. 81.-
- Ion Pantazi, O mărturisire despre 23 August, în "Curentul", Nov. 81.-
- Gerald J. Bobanco, Religion and Politics, N. York 1981.- O elegantă carte de vreo 300 de pagini, cu cel mai complet studiu al "cazului Trifa", fruct a 3 ani de cercetări prin biblioteci și umblet prin America și Europa, mai ales la București. Autorul merită toată lauda pentru râvna cu care a căutat, obiectiv, să spargă zidul de ură și de mișelie ce se construise în jurul șefului spiritual al Românilor liberi din America.-
- Nicolae Șeitan, 23 August zi de doliu, în "Stindardul", München, Oct. 1969.-
- Sergiu Grossu, Vers quel avenir? în "Catacombes", Paris, Ian. 82.-
- Paul Goma, O scrisoare către Doamna Danielle Mitterand (în favoarea pr. Calciu), în "Limite", Paris, Ian. 82; și, Diversiuni, în "Limite", Nov. 81.-
- Stindardul, Fürstenfeldbrück, Ian. 82. Remarcăm pe Ion Pantazi, Unirea Exilului, având ca temă actul dela 23 August; I.V. Emilian, cu duiosase panegiricuri pentru de curând dispăruții Leontin Constantinescu, mons. Tăutu, căpitan Cruțescu, Emanuel Bogdan; și Traian Rovinaru, Cum s'a ajuns la uciderea lui Nicolae Iorga, o descriere cinstită a împrejurărilor.-
- În Deutsche Wochen-Zeitung, 11 Dec. 81: Salut für einen alten Soldaten, Rittmeister Dr. Ion Valerie Emilian zum 75.-
- Vasile Tega, Aromânii din punct de vedere antropologic, în "Cuvântul Românesc".
- Dora Litani, Transnistria, Tel Aviv 1981.-



- Elogiat în publicații de născut (il Giornale, La Nette, Il Pensiero Cattolico, Artcultura, etc.), de critici ca Franco Sapi, Giuseppe Martucci, Carlo Franza, Regi-  
nella, etc., vedem afirmându-se în Italia un pictor născut pe malurile Dunării, la  
Cernavodă: e vorba de Girolamo Fabiano, mare iubitor al naturii (în ale cărui ope-  
re se ghicește nostalgia locurilor copilăriei), câștigător de premii, cu expoziții  
(personale și colective), care "știe să dea peisajului o valoare poetică, lirică,  
să facă din el expresia unei stări de spirit, fără să cadă în descriptiv sau do-  
cumentar". Printre onorificențe, posedă și pe aceea de "Homo Electus Ducati Exten-  
sis" din Ferrara. Figurează în anuarul "Comanducci" pe 1982.-

- Lupta Românească, organ al Consiliului Național Român, Paris, nr. 3, mai bogat  
ca celelalte, ieșit tot prin generozitatea dlui N. Constantinescu-Milano. Colabo-  
rează C. Ionițoiu, Anna Maria Tuduri, N. Penescu, N. Guguianu, J. Miloae, Jeannot, Alexan-  
dru Bratu, T. Cazaban.

- Carpații, Madrid, Nov. 81, număr închinat lui Aron Cotruș, cu articole de Traian  
Popescu, Faust Brădescu, V. Copilu Cheatra, Vintilă Horia, Ovidiu Vuia, N. S. Govora;  
versuri de Aron Cotruș, Al. Gregorian, Ion Tolescu.-

- Nicolae Roșca, Sindicatul crimei; și N. Ciachir, Porumb, în "Carpații", Dec. 81-

- La Sydney a apărut, în Februarie, o nouă publicație de luptă anticomunistă,  
editată de dl Crăciun Pantis, fost președinte al Asoc. Românilor din Australia. Se  
cheamă Noutăți Australiene-Române (N.A.R.) și are claritate, vigoare și dârzenie.

- Virgil Ierunca, Pitești, colecția "Limite", 1981. Încă o carte de denunțare a  
ororilor dela închisoarea din Pitești comise de slugoii Moscovei. Am fi prefera-  
t-o într-o limbă de mare circulație, pentru lămurirea amatorilor de coexistență.-

- Bertrand de Jouvenel, în căutarea Domnului Codreanu, în "Buletin informativ  
pentru legionari", Bergham, Febr. 82, reportaj luat din "Gringoire", 11 Martie 1938.-

- Constantin Mares, Panait Istrati; și Paul Goma, E chiar atât de greu să urcăm  
până la normal?, în "Curentul", München, Ian. 82.-

- I. G. Duca, Amintiri politice, vol. II. Se poate procura la editură: Ion Dumitru,  
8000 München 40, Siegfriedstrasse 3.-

- Ion Halmaghi, Radio Europa Liberă, în "Cuvântul Românesc", Martie 82.-

- G. Badea-Lătuceanu, Geniul românesc l-au batjocorit ei (evreii); și Ion Pantazi,  
Lupta pentru oblăduirea Coroanei!, în "Stindardul", Aprilie 82.-

- Solidarité, organ al formației "Groupe de Paris", alcătuită din reprezentanți  
în Exil ai țărilor robite. Arată meritoasă-i activitate pe anul trecut.-

- P. Francesco Saverio Toppi, Ven. Fra Geremia da Valacchia, Marigliano (Napoli)  
1981. O broșură cuprinzând, pe scurt, biografia umilului monah, moldovean, Ieremia  
Valahul, contemporan cu Mihai Viteazul, mort, cu faimă de sfânt, într-o mănăstire  
din Napoli.-

- Alexandru Gregorian, Coasta Soarelui, poeme, Salamanca 1982.-

- Caietele C.S.S.C. (Cercul de Studii Social-Creștine), nr. 1, cu darea de seamă  
dela Adunarea de constituire a Cercului, statutul, expunerea de motive la statut,  
ecouri. Adresa: M. F. Enescu, 7800 Freiburg, Wenzingerstr. 58.-

Bucur Calangiu

&& Contribuțiile se pot trimite, pe numele P. Vălimăreanu, la Öffentliche Spar-  
kasse, Konto 1264443 - 7800 FREIBURG, Germania; la C.C. Postale 43327006 - ROMA,  
Italia; la Crédit Lyonnais, 33 Bd. Barbès, 75018 PARIS, Konto 731101 Z (aici,  
numai prin virament dela Banca expeditorului, specificând "abonament"). Contri-  
buțiile se pot trimite și direct la adresa "Vetrei", prin mandat postal, sau cek.-

- Dăm, spre orientare, limitele sumelor primite: între 10-120 dolari; între 50-  
400 franci; între 20-200 mărci; între 1000-6000 pesetas; etc.

&& Slujbele religioase în legătură cu Paștele, pentru Românii liberi din Europa  
centrală, au avut loc astfel: Floriile, la Düsseldorf și München; denii și învie-  
rea, la Freiburg, Frankfurt, Stuttgart, München și Geneva. Oficianți: mons. dr. Octa-  
vian Bârlea, pr. dr. Viorel Mehedintu, pr. dr. Gh. Ursache, pr. Ion Gheban, - și pr. prot.  
D. Em. Popa, care, de Duminica Tomii, a slujit și în Berlinul liber.-

&& În editorialul din ultimul BIRE e vorba de "Cel ce a fost crucificat cu  
1982 ani în urmă": L-au răstignit, adică, chiar din fașă...

&& Ultima din țară. - Musafir la Moscova, românul, bine crescut, a spus rusului  
după micul dejun: Mulțumesc pentru ceai! După masa de prânz, și seara, a spus la  
fel. Bine, zise rusul, dar numai ceai ți-am dat? Ba nu, dar numai ceaiul era rusesc.

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Petre Vălimăreanu

7800 Freiburg - Münchhofstr. 12 - Germania